БҮХЫ ОРОНУУДАЙ ПРОЛЕТАРИНАР, НЭГЭДЭГТЫ!

Бурят-Монголой ҮНЭН

№ 155 (6590)
АВГУСТЫН 6
ЧЕТВЕРГ
1953 он

КПСС-эй Бурят-Монголой обкомой, БМАССР-эй Верховно Соведэй, КПСС-эй Улан-Удын горкомой орган.

Сэн 20 мүнгэн.

Кадрнуудые шэлэн абадаг партийна принципүүдые сахиха

Творческо хүсэнүүдээ бадаруулан мандагша Советскэ оромнай коммунизм байгуулха замаар урагшаа дабшана. Советскэ арадай агуухэ зохёон байгуулхы ажал-ябуулгые Коммунистическэ парти хүтэлбэрилнэ. Энэнэй тодорхойлжо үгэһэн политика арадай үндэһэн интересүүдтэ тааралдаг. Парти хадаа эмхидхэлэй угаа ехэ хүдэлмэри ябуулдаг, кадрнуудые шэлэн олохо, дэбжүүлхэ ба хүмүүжүүлхэ хэрэгтэ, шиидхэбэринүүдэй гүйсэдхэлые шалгалгада имагта ехэ анхарал хандуулдаг байна.

Хүдэлмэрилэгшэдэй шанарай талые бүхы хэмжээгээр һайжаруулха, партиин болон гүрэнэй интересүүдтэ үнэн сэхэ, хэрэг ушараа һайн мэдэдэг ба тэрэнээ урагшань дабшуулха шадабаритай хүнүүдээр партийна, гүрэнэй ба ажахын организацинуудые бэхижүүлхэ ябадалые Советскэ Союзай Коммунистическэ партиин XIX съезд кадрнуудые шэлэн абалгын ба хубаарилгын хэрэгтэхи гол шухала зорилго болгон табиһан байха юм. Энээние бэелүүлхэ бүхы арга боломжо манда бии. Яхадаад гэхэдэ, партиин зүгһөө тон ехэ хүдэлмэри хэгдэһэнэй ашаар, тиимэ эрилтэнүүдтэ харюусажа шадаха хүтэлбэрилхы кадрнуудые шэлэн олохо ба дэбжүүлхэ база урдынхиһаа бүри үргэн ехэ болонхой. Бидэнэй урда табигдадаг зорилгонуудые амжалтатайгаар шиидхэжэ шадаха мэргэжэлтэй кадрнууд манай орон доторхи ажахын ба культурна байгуулалтын бүхы һалбаринуудта бии болоо. Хүдэлмэрилэгшэдые шэлэн абадаг партийна принципүүдые партийна организацинуудай нарин шангаар сахихань шухала байна.

Кадрнуудые шэлэн абаха ба хубаарилан табиха хүдэлмэридөө партийна организацинууд иимэ заабарие үндэһэ болгоно гэбэл: кадрнуудые зүбөөр шэлэн абаха гээшэ, нэгэдэхеэр, тэдэниие политическэ шэнжэ шанараарнь, ондоогоор хэлэбэл—тус хүдэлмэрилэгшын политическэ этигэл найдабаритай байһанһаань дулдыдажа, хоёрдохёор, юумэ хэхэ шадабаряарнь, ондоогоор хэлэбэл—тус хүдэлмэридэ тэрэнэй таараха байһанһаань дулдыдажа, шэлэн табиха гэһэн удхатай.

Энэ имагта зүб, бодото байдалаар шалгагдаһан принцип практика дээрэ олохон ушарта эбдэгдэдэг байна. КПСС-эй Уставай эрилтэнүүдтэ зүришэн, зарим хүтэлбэрилэгшэд тэдээндэ үнэн байдагайнь, танил талын, нэгэ нютагай ба түрэл саданай үндэһэ баримталжа кадрнуудые шэлэн абадаг байха юм. Гэхэ зуура, үнэн сэхэ ба өөрынгөө хэрэг мэдэдэг, дутуу дунданууды хурсаар шүүмжэлдэг, тиин хүтэлбэрилэгшэдөө тухашаруулдаг хүдэлмэрилэгшэдые элдэб шалтаг оложо гаргадаг, тэдэниие ондоо хүнүүдээр — һэжэг түрүүлмэ гү, али юушье хэжэ шадахагүй аад, хүтэлбэрилэгшэдтэ таатай ба туһатай хүнүүдээр һэлгэдэг ушарнууд үзэгдэнэ.

Энэ жэлэй апрель соо КПСС-эй Горьковско обкомой пленум болоходоо, кадрнуудые шэлэн абалгын партийна принципүүдые дабадаг ушарнууд областиин хэдэ хэдэн партийна организацинуудта, илангаяа советскэ ба ажахын организацинуудта бии байна гэжэ тэмдэглээ һэн. Тиин худалдаа наймаанай организацинуудта таарахагүй хүнүүд, социалистическэ зөөрие хулгайлагшад шургадаг байгаа.

Азербайджанай компартиин ЦК-гэй нэгэдэхи секретарь байһан нүх. Багиров кадрнуудые шэлэн абаха партийна принцип ехээр эбдэхэ ябадал гаргадаг, хүтэлбэри бэелүүлхэ партийна методые зандаран захиралгаар һолидог, бюрогой гэшүүдэй ба ЦК-гэй гэшүүдэй эрхые дабадаг, тэрэнэй ажал хүдэлмэрие шүүмжэлхэ һэдэлгэшье гаргуулдаггүй, ЦК-гэй бюрогой гэшүүдые хэрэгсээдэггүй, тиин шухала асуудалнуудые гансаараа шиидхэдэг байгаа гэжэ һаяхан Азербайджанай компартиин ЦК-гэй ба партиин Бакинска горкомой хамтараһан пленум дээрэ хэлэгдээ.

Кадрнуудые политическэ ба шадабаринь талаар шэлэн абаха гэжэ партиин тогтооһон принципүүдые эбдэжэ, буруу ба хоротой болохо тухайда хэлэхэнэйшье хэрэггүй. Иимэ буруу практикын бии байхада, харюусалгатай хүдэлмэрилэгшэдэй хүтэлбэрилхы бүлэгэй орондо, танил хүнүүдэй бүлэ, артель сугларадаг, тиигээд тэрэнэй гэшүүдынь үгэ хүүр гаргангүй, бэе бэедээ хориг хэнгүй байха, муугаа дараха далдалха гэжэ оролдодог байна. Тиигэжэ эбсэн нүхэсэгшэд бэе бэеэ магталсаад, шүүмжэлэлэй ба өөрыгөө шүүмжэлгын гараха аргагүй болгодог юм.

Кадрнуудые шэлэн абаха хэрэгтэ заримдаа хайша хэрэгээр хандадаг, хүдэлмэрилэгшын шадабаринь ямар бэ гэжэ мэдэхыел хүсөөд, тэрэнэй политическэ шанар тушаа багаар гү, али огто һонирходоггүй байна. Энээнһээ шалтагаалан, һэжэгтэй, политическэ найдабаригүй хүнүүд зарим участогуудта шурган ороно. Һанаамар ба оһол назагай байһан газарта, партийна хүдэлмэридөө политическэ ёһоор хандахые гол шухала ба үндэһэн зүйлдэ тоолодог марксистска үнэн бодото ушарые мартаһан газарта тиимэ практика гаража болохо.

Манай орон дотор социализмын илахатай хамта, мүлжэгшэ ангинууд усадхагдаа, советскэ арадай морально-политическэ нэгэдэл бүрилдэн, батажаа. Теэд энэмнай — һэрэмжэеэ һулаpуулжа болохо гэһэн удхатай яашье бэшэ. Капиталистическэ хүреэлэлгын агентнүүдээ манайхи худар эльгэдэгыень, эльгэхэ байһыень һанаха хэрэгтэй, хэзээшье мартажа болохогүй. Дайсад хорото харша зорилгоор, тушаал зэргэ эзэлхын тула, һүйдхэлэй хүдэлмэри хэхын тулада, элдэб мэхэ гохо гаргажа, манай гүрэнэй ба олониитын организацинуудта шургахые һэдэдэг байгаа, һэдэхэшье байха. Жэжэ назагай ба һанаамар ябадал гаргабал заһаршагүй алдуунуудта, кадрнуудые муу хүнүүдээр гутааха ябадалда хүргэжэ магад юм, тиигээ һаа империалистическэ тагнуулшадта туһа болохо гээшэ.

Тиимэ ушарһаа, кадрнуудые шэлэн абахадаа хайша хэрэгээр хандадаг ябадалһаа хахасаха, энэ хэрэгтэхи оһол назагай ба һанаамар ябадалтай тэмсэхэ хэрэгтэй, тиигэбэл — партийна, олониитын ба гүрэнэй органуудта политическэ этигэл найдабаригүй, һэжэглэмээр хүнүүдэй шурган орохо боломжые зайсуулагдаха байна.

Гэхэтэй хамта, партийна организацинууд кадрнуудые политическэ талаарнь шэлэхэ ябадалые имагта гансахан арга болгохо ёһогүй. Партийна организацинууд хүдэлмэрилэгшын политическэ шанарые һонирхохотоёо хамта, тэрэнэй шадабарие шэнжэлэн мэдэхэ уялгатай. Нютагуудтахи партийна организацинуудай хүдэлмэриһөө харахада, тус эрилтые заримдаа мартадаг байна. Олон жэшээнүүдэй нэгыень абаад үзэе. Энэ жэлэй эхеэр СССР-эй Хүдөө ажахын министерство Воронежско мориной заводуудай трестые эрхилэгшэ Полосухин гэгшые муугаар хүдэлмэрилһэнэйнь, гүрэндэ харша ябадал гаргаһанайнь түлөө тушаалһаань намнаһан юм. Полосухинай муугаар хүдэлмэрилдэгынь партиин Воронежско обкомдо үнинэй мэдээжэ байгаа, теэд дуугай орхиһон байба. Полосухинай хүдэлмэриһөө гаргагдаһанай һүүлээр 3 һара хүрэхэгүй сагай үнгэрөөд байхада, тэрээниие обкомой бюро областиин хүдөө ажахын ба бэлэдхэлэй управлениин начальнигай орлогшын тушаалда дэбжүүлһэн байна. Партиин обком уданшьегүй Полосухиние тэрэ хүдэлмэриһөөнь гаргаха баатай болоо.

Партийна, гүрэнэй ба советскэ хүдэлмэриин зарим участогуудта бэлэдхэл багатай ба ургалтын талаараа гээгдэһэн хүнүүдэй бии байһан ушар мүнөө сагта илангаяа тэсэшэгүй байна. Кадрнуудай урда табигдадаг эрилтэнүүд мүнөө бүри ехэ болонхой. Политическэ талаараа хүмүүжэһэн, культурна, өөрынгөө хэрэгые һайн мэдэдэг, болбосорол ехэтэй, хүдэлмэридөө творческо эдэбхи хэшээл гаргаха, бүхы түрүү прогрессивнэ юумые дэмжэхэ ба хүгжөөхэ шадабаритай хүнүүд промышленностьдахи ба хүдөө ажахыдахи, партийна болон гүрэнэй аппарадтахи хүтэлбэрилхы хүдэлмэридэ дэбжүүлэгдэхэ ёһотой.

Кадрнуудые шэлэн абаха ба хубаарилан табиха ябадалаа ехээр һайжаруулха, хүдэлмэрилэгшэдые шэлэн абалга тухай партиин тодорхойлон зааһан принципүүдые шангаар сахиха гээшэ партийна организацинуудай арюун уялга болоно. Партиин даалгаһан ямаршье тушаалда байхадаа, кадрнуудые политическэ шанарай ба шадабариин талаарнь зүбөөр шэлэн абаха заабарие хэлбэришэгүй бэелүүлхыень партиин Устав коммунистые уялгална. Эдэ заабаринуудые эбдэжэ, хүдэлмэрилэгшэдые танил талын ёһоор, өөртэнь үнэн байһанай, нютаг нугын, түрэл саданай үндэһэ баримталжа шэлэн абадаг ябадал манай агуухэ хэрэгтэ ехэ хохидол ушаруулна, тиимэ хүн партида байжа шадахагүй.

Кадрнуудые шэнжэлхэ хүдэлмэри бүри дээдэ хэмжээндэ табигдаха ёһотой, тиигээгүй һаа — хүдэлмэрилэгшэдые зүбөөр шэлэн абахын аргагүй, али нэгэн нүхэрэй ямар тушаалда тон һайнаар хүдэлмэрилжэ болохо тухай асуудалые алдуугүйгөөр шиидхэжэ шадагдахагүй. Кадрнуудые шэнжэлэлгэдэ албан хойрогоор, канцелярска гуримаар хандадаг, хүниие анкетнэ мэдээнүүдээр ба элдэб справкануудаар сэгнэдэг ябадал болошогүй буруу. Хүдэлмэрилэгшэд тухай тодорхойлон зааһан документнүүдые хэрэгсээгээгүй һаа буруу болохо байһаниинь элитэ. Гэбэшье, кадрнуудые хүдэлмэри дээрэнь, хэдэг ажалайнь бодото үрэ дүнгүүдээр шалгаха ябадал — тэдэниие шэнжэлгын гол шухала ба үндэһэн метод мүн.

Кадрнуудай дунда хэдэг хүдэлмэриинь түлөө партийна ба гүрэнэй аппарадай хүдэлмэрилэгшэдэй харюусалгые улам ехэ болгохо, кадрнуудые шэлэн абалгаһаа, гүйсэдхэлые шалгалгаһаа практическа хүдэлмэриин амжалта дулдыдадаг гэжэ тодо һонороор ойлгохо ябадал түйлаха шухала. Обкомууд, крайкомууд, союзна республикануудай компартинуудай ЦК-нууд районуудтахи ажахын ба культурын тус тус һалбаринуудтахи кадрнуудай хэрэгэй ямар байһые ходо-доо шалгаха, хинан хаража байха зэргэтэй.

Кадрнуудые шэлэн абалга, зүбөөр хубаарилан табилга, гүйсэдхэлые шалгалга — эмхидхэлэй хэрэгтэхи хүтэлбэриин гол шухала зүйл болоно. Кадрнуудай дунда ябуулагдадаг хүдэлмэридэ партийна организацинуудай үдэр бүриин анхарал хандуулагдаха ёһотой. Кадрнуудые шэлэн абалгын, хубаарилан табилгын хэрэгые улам саашадань һайжаруулха ябадал — партиин XIX съездээр табигдаһан зорилгонуудые дүүргэхын тулада хэдэг хүдэлмэридөө манай партийна, советскэ, ажахын ба профсоюзна организацинуудай шэнэ амжалта түйлаха шухала условинуудай нэгэн мүн.

(«Правдын» августын 4-нэй түрүү бэшэг).

Металлургнууд марксистско-ленинскэ философиин талаар лекцинүүдые шагнана

Московско «Серп и Молот» заводой металлургнууд мартеновскэ пеэшэнгүүдэй, прокатна стануудай хажууда хүдэлмэрилһэнэйнгөө һүүлээр клубай ехэ зал соо сугларба. Булад хайлуулагшад, вальцовщигууд, мастернууд, инженернүүд «Советскэ арад — коммунистическэ обществые байгуулагша» гэһэн профессор Ц. Степанянай лекци шагнаба.

Энэнь марксистско-ленинскэ философиин асуудалнууд тушаа гурбадахи лекци мүн. Эдэ лекцинүүдые СССР-эй Наукануудай академиин философиин институдай эрдэмтэд уншана. «Марксизм-ленинизм болбол агуухэ һургаал ба ажалшадай туг мүн» гэжэ академик Г. Александровай ба «Түүхэдэ арад ниитын ба тус тус нюурнуудай үүргэ тухай марксизм-ленинизмын һургаал» гэжэ профессор Ф. Константиновай лекцинүүдые шагнаба. (ТАСС).

СССР-эй Верховно Соведэй табадахи сесси нээгдэбэ

Августын 5-да, Москвада, Кремлёвско Ехэ Ордон соо СССР-эй Верховно Соведэй табадахи сесси нээгдэбэ. Коммунистическэ байгуулалтадаа советскэ арадай ажалай шэнэ илалтануудые туйлаад байһан оршон байдалда, Советскэ Союзай Коммунистическэ партиин Центральна Комитедые, Советскэ правительствые тойрон бүхы ажалшадай улам нигтаар жагсаад байһан оршон байдалда сесси боложо байна. Манай ороной арадуудай бата бүхэ хани барисаан, советскэ обществын морально-политическэ нэгэдэл улам бүри бэхижэжэ байна.

Союзай Соведтэ

Үдэрэй хоёр часта Кремлёвско Ехэ Ордон соо Союзай Соведэй заседани болобо.

Правительственна ложонуудта СССР-эй Верховно Соведэй Президиумэй гэшүүд, министрнүүд һууна. Зал соо—промышленностиин болон транспортын түрүү хүнүүд, элитэ эрдэмтэд, литературын болон искусствын ажал-ябуулагшад байна. Дипломатическа корпусой ложонуудаар дүүрэн хүнүүд һууна. Хэблэлэй ложонуудта советскэ болон хариин гүрэнүүдэй хэблэлэй түлөөлэгшэд байна.

Түрүүлэгшын столдо Союзай Соведэй түрүүлэгшэ депутат **М. А. Яснов**, Түрүүлэгшын Орлогшонор—депутадууд **А. И. Кириченко, Т. М. Зуева, А. Ю. Снечкус, А. И. Ниязов** гэгшэд һууна.

Парти, правительствын хүтэлбэрилэгшэд нүхэд **Г. М. Маленковой, В. М. Молотовой, Н. С. Хрущевой, К. Е. Ворошиловай, Л. М. Кагановичын, М. З. Сабуровай, М. Г. Первухинай** орожо ерэхэдэ депутадууд болон айлшад үни удаан саг соо альгаташалга хэжэ угтана.

Депутат М. А. Яснов Союзай Соведэй заседаниин нээгдэһэн тухай соносхоно.

Гурбадахи сессиин һүүлээр гараһан депутадуудай орондо арбан зургаан һунгуулиин округуудһаа Союзай Соведтэ һунгагдаһан депутадуудай эрхэ түлөөлэлгые шалгаһан дүнгүүд тухай Мандатна комиссиин түрүүлэгшэ депутат **А. М. Пузановай** элидхэлые депутадууд шагнаба. Бүхы арбан зургаан округуудта хэгдэһэн һунгалта СССР-эй Конституцитай, һунгалта хэхэ тухай Дүримтэй хүсэд зохилдуулжа хэгдэһэн байна гэжэ элидхэлшэ мэдээсэбэ. Һунгалта хадаа хүн зоной ехэ патриотическа дэбжэлтын ба политическэ эдэбхиин оршон байдалда үнгэрөө. Һунгагшад хадаа коммунистнууд болон партийнабэшэ хүнүүдэй блогой кандидадуудые нэгэн һаналаар һунгаа.

Депутадуудаар һунгагдаһан хүнүүд гэбэл: Ленинградска областиин № 53 Волховско һунгуулиин округһоо—**П. Ф. Ладанов**, Калининска областиин № 170 Ржевскэ һунгуулиин округһоо—**В. И. Киселев**, Сталинска областиин № 487 Макеевскэ һунгуулиин округһоо — **И. И. Хотенков**, Дагестанска АССР-эй № 359 Дербентскэ һунгуулиин округһоо—**Т. Алимов**, Кемеровскэ областиин № 174 Кемеровскэ һунгуулиин округһоо—**В. М. Мокрушин**, Львовско областиин № 460 Бродовско һунгуулиин округһоо — **П. С. Козланюк**, Винницкэ областиин № 391 Казатинска һунгуулиин округһоо—**П. И. Ивашутин**, Горьковско областиин № 145 Арзамасска һунгуулиин округһоо—**А. М. Саланов**, Армянска ССР-эй № 658 Ленинаканска һунгуулиин округһоо —**А. Е. Кочинян**, Ростовско областиин № 262 Таганрогско һунгуулиин округһоо—**П. Н. Гарцуев**, Читинскэ областиин № 333 Борзинско һунгуулиин округһоо **Е. Г. Троценко**, Казахска ССР-эй № 596 Чимкентскэ хүдөөгэй һунгуулиин округһоо—**Д. А. Кунаев**, Сталинска областиин № 481 Сталинска хоёрдохи һунгуулиин округһоо—**М. А. Богомолов**, Ленинград городой № 41 Московско һунгуулиин округһоо—**А. А. Лебедев**, Молотовско областиин № 223 Кунгурска һунгуулиин округһоо —**Н. М. Пегов**, Московско областиин № 23 Орехово-Зуевска һунгуулиин округһоо — **В. В. Гришин**.

Депутат **И. В. Капитоновой** дурадхалаар Союзай Совет Мандатна комиссиин элидхэлые нэгэн дуугаар батална.

Верховно Соведэй үзэмжэдэ иимэ асуудалнууд табигдана гэжэ депутат Яснов мэдээсэбэ:

1. СССР-эй 1953 оной Гүрэнэй бюджедые, СССР-эй 1951 оной ба 1952 оной Гүрэнэй бюджедэй дүүргэлтэ тухай тоосоое баталалга.

2. СССР-эй Верховно Соведэй Президиумэй Указуудые баталалга.

Депутат М. П. Каунайте гэгшын дурадхалаар эдэ асуудалнууд сессиин зүбшэн хэлсэхэ зүйлнүүдтэ оруулагдаба.

Удаань сессиин хүдэлмэрилхэ гурим баталагдаба. СССР-эй 1953 оной Гүрэнэй бюджет тухай, СССР-эй 1951 оной ба 1952 оной Гүрэнэй бюджедэй дүүргэлтэ тухай элидхэлые Национальностьнуудай Соведэй ба Союзай Соведэй хамтын заседани дээрэ шагнаха гэжэ шиидхэгдэбэ; Бюджетнэ комиссинуудай нэмэлтэ элидхэлнүүдые, элидхэл тушаа үгэ хэлэлгые Национальностьнуудай Соведэй ба Союзай Соведэй тус тустаа болохо заседанинууд дээрэ хэхэ. Түгэсхэлэй заседаниие хамтаржа хэхэ. Тус заседани дээрэ бюджет тухай элидхэл тушаа үгэ хэлэлгые дүүргэхэ, элидхэлшын болон нэмэлтэ элидхэл хэгшэдэй түгэсхэлэй үгэ шагнаха, СССР-эй 1953 оной Гүрэнэй бюджедые батална, Гүрэнэй бюджет тухай Хуулиие, хүдөө ажахын налог тухай Хуулиие баталан абаха, тэрэшэлэн СССР-эй Верховно Соведэй Президиумэй Указуудые баталха тухай асуудал хаража үзэхэ.

Энээгээр Союзай Соведэй заседани хаагдаһан дээрэ соносхогдобо.

Национальностьнуудай Соведтэ

Үдэрэй дүрбэн часта Кремлёвско Ехэ Ордон соо Национальностьнуудай Соведэй заседани нээгдэбэ. Правительственна ложонуудта СССР-эй Верховно Соведэй Президиумэй гэшүүд, министрнүүд ерэжэ һууба. Айлшадай ложонуудта— дипломатическа корпусой түлөөлэгшэд байна. Хэблэлэй ложонуудта—советскэ болон хариин гүрэнүүдэй хэблэлэй түлөөлэгшэд һууна.

Түрүүлэгшын столдо—Национальностьнуудай Соведэй Түрүүлэгшэ **Ж. Шаяхметов**, Национальностьнуудай Соведэй Түрүүлэгшын орлогшонор —**М. Т. Якубов, М. В. Зимянин, В. Т. Лацис, Т. М. Матиашвили** гэгшэд һууна.

Зал соо байһан депутадууд болон айлшад нүхэд **К. Е. Ворошиловые, Н. А. Булганиниие, А. И. Микояниие** халуунаар угтаба.

Түрүүлэгшээр байһан депутат Ж. Шаяхметов Мандатна комиссиин түрүүлэгшэ депутат **И. Г. Кэбиндэ** үгэ үгэбэ. СССР-эй Верховно Соведэй гурбадахи ба табадахи сессинүүдэй хоорондохи үе соо һунгуулиин долоон округуудта гараһан депутадуудай орондо депутадуудые һунгаа. Һунгагдаһан бүхы депутадууд коммунистнууд болон партийнабэшэ хүнүүдэй блогой кандидадууд мүн. Һунгалтын дүнгүүд хадаа советскэ хүнүүдэй морально-политическэ бата нэгэдэлэй эли тодо гэршэ баримта мүн болоно. Бүхы долоон һунгуулиин округуудта болоһон һунгалта СССР-эй Конституцитай, СССР-эй Верховно Соведтэ һунгалта хэхэ тухай Дүримтэй хүсэд зохилдуулжа хэгдэбэ.

Депутадуудаар һунгагдаһан хүнүүд гэхэдэ: Марийска АССР-эй № 499 Юринскэ һунгуулиин округһоо—**А. М. Спиридонов**, Удмуртска АССР-эй № 549 Увинска һунгуулиин округһоо — **Д. М. Холзаков**, Армянска ССР-эй № 325 Кафанска һунгуулиин округһоо — **Г. Б. Багдасарян**, Белорусска ССР-эй № 70 Поставска һунгуулиин округһоо — **Т. С. Горбунов**, Хабаровска хизаарай № 624 Корякска һунгуулиин округһоо—**Г. И. Бекеров**, Нахичеванска АССР-эй № 516 Енгиджинскэ һунгуулиин округһоо — **С. А. Оруджев**, Белорусска ССР-эй № 57 Слуцкэ һунгуулиин округһоо — **В. М. Богданович**.

Депутат **М. Я. Ткачугай** дурадхалаар Мандатна комиссиин элидхэл баталагдаба.

Сессиин үзэмжэдэ иимэ асуудалнууд табигдана гэжэ Национальностьнуудай Соведэй Түрүүлэгшэ депутат Шаяхметов мэдээсэбэ:

1. СССР-эй 1953 оной Гүрэнэй бюджедые, СССР-эй 1951 оной ба 1952 оной Гүрэнэй бюджедэй дүүргэлтэ тухай тоосоое баталалга.

2. СССР-эй Верховно Соведэй Президиумэй Указуудые баталалга.

Депутат **Т. С. Горбуновой** дурадхалаар Национальностьнуудай Совет энэ дурадхалые нэгэн дуугаар баталан абаба.

Сессиин хүдэлмэрилхэ гурим баталагдаба. СССР-эй 1953 оной Гүрэнэй бюджет тухай, СССР-эй 1951 оной ба 1952 оной Гүрэнэй бюджедэй дүүргэлтэ тухай элидхэлые хоёр палатын хамтын заседани дээрэ шагнаха, бюджетнэ комиссинуудай нэмэлтэ элидхэлнүүдые болон үгэ хэлэлгые тус тустаа болохо заседанинууд дээрэ хэхэ гэжэ Национальностьнуудай Совет шиидхэбэ. Түгэсхэлэй хамтын заседани дээрэ бюджет тухай элидхэлые зүбшэн хэлсэлгэ дүүргэхэ, элидхэлшын болон нэмэлтэ элидхэл хэгшэдэй түгэсхэлэй үгэ шагнаха, СССР-эй 1953 оной Гүрэнэй бюджедые батална, Гүрэнэй бюджет тухай Хуулиие, хүдөө ажахын налог тухай Хуулиие баталан абаха, тэрэшэлэн СССР-эй Верховно Соведэй Президиумэй Указуудые баталха тухай асуудал зүбшэн хэлсэхэ гэжэ шиидхэгдээ.

Энээгээр заседани хаагдаһан дээрэ соносхогдобо.

(ТАСС).

Союзай Соведэй ба Национальностьнуудай Соведэй хамтын заседани

Августын табанай үдэшын долоон часта СССР-эй Верховно Соведэй хоёр палатын—Союзай Соведэй ба Национальностьнуудай Соведэй хамтын заседани нээгдэбэ.

Заседаниин эхилхэһээ холо урид Кремлёвско Ехэ Ордон соо депутадууд сугларжа эхилбэ. Тэдэнэр болбол агуухэ Советскэ гүрэнэй бүхы арадуудай түлөөлэгшэд мүн. Советскэ гүрэн дотор жара гаран нацанууд, национальна бүлэгүүд ба арад үндэһэтэн ахадүүгэй хани барисаатайгаар ажаһуудаг байна. Зал соо московско предприятинуудай түрүү хүнүүд, эрдэмтэд, уран зохёолшод, искусствын мастернууд, Советскэ Армиин сэрэгшэд бии. Дипломатическа корпусой, хариин гүрэнүүдэй ба советскэ журналистнуудай ложонуудта дүүрэн хүнүүд һууна.

Правительственна ложонуудта СССР-эй Верховно Соведэй Президиумэй гэшүүд, министрнүүд һууна.

Түрүүлэгшын столдо — Союзай Соведэй Түрүүлэгшэ депутат **М. А. Яснов**, Национальностьнуудай Соведэй Түрүүлэгшэ депутат **Ж. Шаяхметов**, тэдэнэй орлогшонор — депутадууд **А. И. Кириченко, Т. М. Зуева, А. Ю. Снечкус, А. И. Ниязов, М. Т. Якубов, М. В. Зимянин, В. Т. Лацис, Т. М. Матиашвили** гэгшэд һууна.

Правительственна ложонуудта нүхэд **Г. М. Маленков, В. М. Молотов, Н. С. Хрущёв, К. Е. Ворошилов, Н. А. Булганин, Л. М. Каганович, А. И. Микоян, М. З. Сабуров, М. Г. Первухин** гэгшэд ерэжэ һууба. Депутадууд болон айлшад бодожо, үни удаан саг соо нэрьемэ альгаташалга хэжэ, парти, правительствын хүтэлбэрилэгшэдые угтаба.

Түрүүлэгшээр байһан депутат Ж. Шаяхметов Союзай Соведэй ба Национальностьнуудай Соведэй хамтын заседаниин нээгдэһэн тухай соносхобо. СССР-эй 1953 оной Гүрэнэй бюджет тухай, СССР-эй 1951 оной ба 1952 оной Гүрэнэй бюджедэй дүүргэлтэ тухай элидхэл хэхын тулада ССР Союзай финансын Министр нүхэр **А. Г. Зверевтэ** үгэ үгтэбэ.

СССР-эй Гүрэнэй бюджет тухай элидхэлэй һүүлээр Союзай Соведэй ба Национальностьнуудай Соведэй хамтын заседани хаагдаһан дээрэ соносхогдобо.

Национальностьнуудай Соведэй заседани августын 6-да үглөөнэй 11 часта, Союзай Соведэй заседани —үдэшын 6 часта болохо.

(ТАСС).

Электростанцинуудай ба электронпромышленностиин хүдэлмэришэдэй профсоюзай ЦК-гэй президиум металл түргэнөөр зүhэхэ комплексно методые дэлгэрүүлхэ тухай асуудал зүбшэн хэлсэжэ, энэ үнэтэ үсэхэлые hайшаагаад, тус методые электростанцинуудай, электропромышленностиин министерствын предприятинууд дээрэ дэлгэрүүлхэ республиканска, областной ба заводской комитедүүдтэ дурадхаа. Энэ методые Владимир Ильичын нэрэмжэтэ московско заводой токарь В. Комаров дурадхаhан байха юм.

ЗУРАГ ДЭЭРЭ: халаан соогоо 4—5 нормо дүүргэдэг токарь-новатор В. Комаров.

ТАСС-эй фотохроника.

Үйлэдбэриин алмалта түйлана

Заиграйн аймагай барилгын материалнуудай промышленна комбинадай коллектив социалистическэ мүрысөөн үргэнөөр дэлгэрүүлжэ, хахад жэлэй туршада соо валовой продукци үйлэдбэрилхэ түсэбөө 127 процент, товарна продукци үйлэдбэрилхэ түсэбөө 128,7 процент дүүргээд, түсэбhөө гадуур 252 мянган түхэригэй продукци үйлэдбэрилэн гаргаа. Мүнөө нэгэ hарынгаа түсэбые июлиин 25-да дүүргээд, hарын эсэс хүрэтэр түсэбhөө гадуур 60 мянган түхэригэй продукци үйлэдбэрилхэ гэжэ бүри эршэмтэйгээр хүдэлмэрилжэ байна. Тус комбинат түсэбэй ёhoop, нэгэ жэлдөө хүдэлмэрилнэ. Эндэ ажалай эмхидхэл hайнаар табигдаhан, мүн үйлэдбэриин техническэ процесс нарин-аар сахигдана. Социалистическэ мүрысөөн үргэнөөр дэлгэрүүлэгдэжэ, тэрэнэй дүнгүүдынь hара hарадаа комбинадай коллективэй хамтын суглаан дээрэ зүбшэн хэлсэгдэдэг байна.

Жэгдээр хүдэлмэрилжэ, ажалай бүтээсые дээшэлүүлhэнэй ба үйлэдбэриин продукциингаа өөрынь сэнгые химдаруулhанай ашаар хахад жэлэй туршада соо тус комбинат 119 мянган түхэригтэ үйлэдбэриин алмалта түйлаа.

Предприяти соогоо социалистическэ мүрысөөндэ илажа гараhан мастер нүхэр Афанасьевай хүтэлбэрилдэг модо бэлэдхэлэй участогта дамжуулгын Улаан туг барюулагдаба.

Социалистическэ мүрысөө үүсхэгшэд шофёр Шамин, Пикунов, модо отолгошод Старичников, Штыков, модо таллуулагшад Демин, Севостьянов, Заиграев, тракторист Казабердин ба бусад үдэрэйнгөө нормые холо үлүүлэн дүүргэжэ, хүндэлэлэй доскада бэшэгдэнхэй.

К. Григорьев.

Сентябрь hарын түсэбөөр ажаллана

Улан-Удын модоной заводой коллектив энэ жэлэй эсэс хүрэтэр түсэбhөө гадуур 10 мянган кубометр хюрөөдэгдэhэн материал шэнэ барилганууда үгэхын түлөө социалистическэ мүрысөөн үргэнөөр дэлгэрүүлэн, хахад жэлэй түсэбөө 7 hарын түсэб дүүргэлэ hэн.

Тэдэнэр амжалтаараа hанагаа амарангүй, июль hара соо бүри эршэмтэйгээр хүдэлмэрилжэ, үшөө нэгэ hарын түсэб болзорhоонь 8 үдэр урид дүүргэбэ.

Эдэ амжалтануудые ягаад түйлаабэ гэхэдэ, тэдэнэр эрэ зэмсэгүүдэ зүбөөр ба бүтээсэ сэхэтэйгээр ашаглаха гэжэ холодоо тэмсэдэг юм. Мүн ажал сэхэтэй хүдэлмэринүүдые хүнгэдхэжэ эрмэлзэлтэйгээр хүдэлмэрилхэ зуураа, модо үйлэдбэрилхэ шэнэ метод бэдэрэн олодог байна.

Тус заводойхид хэдэн олон рационализаторска дурадхалнуудые ажалдаа шадамараар нэбтэрүүлhэнэй ашаар ажалай бүтээсэ 11 процентээр дээшэлүүлжэ, түсэбhөө гадуур 1 миллион 250 мянган түхэригэй хюрөөдэгдэhэн барилгын материал барилганууда эльгээгээ.

Эрхим ажалаараа шалгараhан рамщигууд В. Мясников, Г. Зубарев, А. Дмитриев гэгшэд үдэр бүри хоёр нормо дүүргэнэ.

Техникые нэгэнье минута мини байлгахагүй, зэр зэмсэгүүдээ бүтээсэ сэхэтэйгээр ашаглаха гэhэн социалистическэ мүрысөөн тус коллективэй дунда үргэн далайгаар дэлгэрүүлэгдэнхэй.

Д. Аюшеев.

Гадаадын Хэрэгүүдэй Министрнүүдэй зүблөө зарлаха тухай США-гэй, Великобританиин ба Франциин Правительствонуудта

Советскэ Правительствын эльгээhэн нотонууд

СССР-hээ Вашингтондо, Лондондо ба Парижда байгаа Посольствонууд США-гэй, Великобританиин, Францнин ба Советскэ Союзай Гадаадын Хэрэгүүдэй Министрнүүдэй зүблөө зарлаха тушаа США-гэй, Великобританиин ба Францнин Правительствонуудай нотонуудые июлиин 15-да абаhан байна.

Августын 4-дэ ССР Союзай Гадаадын Хэрэгүүдэй Министерство США-hаа, Великобританиhаа ба Францнhаа Москвада байгаа Посольствонуудта Советскэ Правительствын харюу нотонуудые эльгээгээ.

США-гэй Правительствын 1953 оной июлиин 15-най нотын текст ба Советскэ Правительствын 1953 оной августын 4-нэй харюу нотын текст доро толилогдобо.

США-гэй Правительствын 1953 оной июлиин 15-най ното

Гүрэнэй секретарь Советскэ Социалистическэ Республикануудай Союзай хэрэгүүдэй Саг зуурын этигэмжэтые хүндэлжэ байhанаа гэршэлээд, доро дурсагдаhан зүйлые өөрынгөө правительствода дамжуулан угэхые гуйна.

Уласхоорондын байдалай хүгжэлтэ ба Зүүн Германида, Берлиндэ hаяхан болоhон событинууд хадаа эб найрамдалые улам батадхаха, сүлөөтэй байха гол эрхэтэй зохилдуулан, мүнөө байгаа түгшүүрие багадхаха гэhэн бүгэдэ ниитын хүсэлые шангадхаhан байна.

Буу зэбсэг хуряалгые хиналта доро бэелүүлхэ мэтын зарим гол проблемэнүүдые гуримшуулhан лэ сагта бата бэхи эб найрамдал хангагдажа болохо юм гэhэн баримтые мэдэрэн, Холбоото Штадуудай Правительство бүри hаяар гуримшуулагдажа болохо проблемэнүүдые мүнөө үедэ шиидхэхые хүсэнэ.

Ехээр удааруулагдаhан германска ба австрийска договорнуудые баталалга хадаа европейскэ гуримшуулгын асуудал дотор шухала зүйл болоно, энээнние Холбоото Штадуудай Правительство эб найрамдалай хэрэгтэ шухала оруулалта мүн гэжэ тоолоно.

Германска эбэй договор болбол тус договорые сүлөөтэйгөөр зүбшэн хэлсэхэ арга боломжотой ниитэгерманска сүлөөтэ ба түлөөлгэтэ правительствын хабаадалгатайгаар лэ зохёогдожо болохо байна. Тиимэ правительство имагтал сүлөөтэ hунгуулиин эсэстэ байгуулагдажа болохо юм. Хэрбээ бүхы талануудай hайн хүсэлтэй байгаа hаань, тиимэ правительствын байгуулагдаха, ажал-ябуулгань бүрин сүлөөтэй байха условинууд бүри hаяар шиидхэгдэхэ проблемэ мүн болоно. Энэ проблемын шиидхэгдээгүй сагта Европодохи түгшүүрие ниитэ дээрэнь hуладхалгада ёhотой прогрессэй туйлагдахагүйнь тэрэшэлэн элитэ.

Советскэ Правительствода эльгээhэн нотонууд дотороо, тэрэ тоодо 1952 оной сентябриин 23-най харюугүйгөөр үлэhэн hүүлшынгөө нотодотор Холбоото Штадуудай Правительство конструктивна дурадхалнуудые оруулаа hэн, тэрэнь германска бундестагай энэ оной июниин 10-най резолюци дотор дүүрэнээр харуулагдаа. Эдэ дурадхалнууд сүлөөтэ условинуудта нэгэдэхэ гэhэн германска арадай нэгэн hаналта хүсэлые хангаха ябадалда зорюулагданхай.

hаяхан болоhон событинууд Германиие нэгэдүүлхэ тухай асуудалые хойшолуулашагүй болгоhон байна, энээниие хараадаа абажа, Холбоото Штадуудай Правительство болбол германска арадта тохёолдоhон нормальна бэшэ байдалда эсэс табихын тула шэнэ оролдолго гаргахаар эрид шиидэнхэй байна. Тиимэhээ Германска Федеральна Правительствотай ба Берлиндэхи немецкэ засагаархидтай консультаци хэhэнэй hүүлээр Францнин, Нэгэдэмэл Королевствын, Холбоото Штадуудай ба Советскэ Союзай Гадаадын Хэрэгүүдэй Министрнүүдэй зүблөө зарлахые Советскэ Правительствода дурадхаха гэжэ шиидхэгдэhэн байгаа. Хизаарлагдаhан болзор соо үргэлжэлхэ энэ зүблөөн хоорондоо зүбшэжэ олоhон газарта, сентябриин hүүл багаар эхилжэ болохо байна. Зүбшэн хэлсэлгэдэ иимэ асуудалнууд табигдаха зэргэтэй:

1. Федеральна республика дотор, Германиин Восточно зонодо ба Берлиндэ сүлөөтэ hунгалтануудые эмхидхэхэ. Энээнhээ уламжалан бусад асуудалнуудтай хамта мүн иишэ тиишээ ябаха сүлөөгэй, политическэ партинуудай ябуулгын сүлөөгэй hунгуули хүрэтэр, hунгуулиин үедэ ба hунгуулиин hүүлээр бүхы немецүүдэй гол шухала сүлөөнүүдэй эрхэнүүдэй ба хэблэлэй сүлөөгэй зохихо найдабаритай байха тухай асуудалнууд зүбшэн хэлсэгдэхэ болоно.

2. Дотоодын ба гадаадын хэрэгүүдые сүлөөтэйгөөр эрхилхэ ниитэгерманска сүлөөтэ правительствые байгуулха условинууд.

Ниитэ гуримшуулгын хэрэгтэ шухала зүйл болохо германска эбэй договор тухай асуудалаар Советскэ Правительствотай зүблөө нээхын урда тээ хэгдэхэ шухала алхамууд иимэ байна.

Энэ түрүүшын зүблөөн дээрэ австрийска договор тушаа хэлсээн одоошье туйлагдаха ёhотой гэжэ Холбоото Штадуудай Правительство тоолоно.

Советскэ Правительствын 1953 оной августын 4-нэй ното

Июлиин 15-да Советскэ Правительство США-гэй Правительствоhаа ното, мүн тэрээнтэй нэгэн доро Англиин ба Францнин правительствонуудhаа нотонуудые абаhан байна, дурсагдаhан гурбан гүрэнэй ба Советскэ Союзай гадаадын хэрэгүүдэй министрнүүдэй зүблөө зарлаха гэжэ Вашингтондо болоhон США-гэй, Англиин ба Францнин гадаадын хэрэгүүдэй министрнүүдэй июльска зүблөөн дээрээ шиидхэгдэhэн байгаа гэжэ тус нотонуудhаа харагдана. Тиин США-гэй, Англиин, Францнин ба Советскэ Союзай гадаадын хэрэгүүдэй министрнүүдэй зүблөөнэй зарлагдаха саг ба гурбан министрнүүдээр дурадхагдаhан хэлсэхэ зүйл нотонууд дотор мэдээсэгдээ.

Дээрэ дурсагдаhанhаа харахада, уласхоорондын ёho заншалые хэрэгшээнгүйгөөр, США-гэй, Англиин ба Францнин гадаадын хэрэгүүдэй министрнүүд дүрбэн гүрэнэй гадаадын хэрэгүүдэй министрнүүдэй зүблөөн дээрэ хэлсэгдэхэ асуудалнуудые Советскэ Союзай түлөөлэгшын хабаадалгагүйгөөр уридшалан хаража үзэhэн байна. Иимэ байдалые нормальна гэхын аргагүй. Гэхэтэй хамта, энэ хадаа гадаадын хэрэгүүдэй министрнүүдэй зүблөөнүүд тухай бии байгаа хэлсээнүүдтэ эрид зүршэнэ. Гадна, гадаадын хэрэгүүдэй гурбан министрнүүдэй уридшалhан хэлсээнүүд хадаа дүрбэн гүрэнэй гадаадын хэрэгүүдэй министрнүүдэй зүблөөнэй бүхы ябасада муу нүлөө үзүүлжэ болохо бшуу. Иимэ тобшолол хаанаhаа гараnaб гэхэдэ, энэ зүблөөнэй гурбан хабаадагшад уридшалhан сепаратна хэлсээнүүдээр өөhэдыгөө холбоhон байна, тиихэдээ уласхоорондын шухала болоhон проблемэнүүдые сүлөөтэйгөөр, тус тустаа али нэгэн уялгануудые абажа хашагдангүйгөөр зүбшэн хэлсэхые (энээнэй урда тээ иимэ ушарнууд нэгэнтэ бэшэ гараhан байгаа) hэдээшье үгы байна.

Уласхоорондын мүнөө үеын условинуудта гүрэнүүдэй зүблөөнүүд уласхоорондын арсалдаата асуудалнуудые гуримшуулгада ехэ удхашанартай. Эб найрамдалда дуратай гүрэнүүдэй хүсэлэлгын ашаар Корейдэхи дайнай болюулагдажа, эблэрэлгын баталагдаhан эгээ мүнөө үедэ уласхоорондын байдалдахи түгшүүрие багадхахада тон зохистой условинууд байгуулагдаад байна. Энэ зорилгые амжалтатайгаар шиидхэлгэ эб найрамдалда дуратай ехэ ба бага бүхы гүрэнүүдэй хүсэлэлгэhөө дулдыдаха байна. Гэбэшье, эб найрамдалые ба уласхоорондын аюулгүй байдалые дэмжэлгын түлөө харюусалгые Нэгэдэмэл Нацануудай Организациин Уставай ёhoop, түбхын түрүүндэ табан гүрэнүүд —Америкын Холбоото Штадууд, Англи, Франци, Советскэ Союз, Хитадай Арадай Республика дааха байна. Энэ ушарые тоохогүй ябадал хадаа эб найрамдалые ба уласхоорондын аюулгүй байдалые дэмжэлгын ба бэхижүүлгын интересүүдтэй зохилдоногүй. Нүгөө талаhаа гадаадын хүлhэншэд болон уголовно этэгээдүүдэй июниин 17-до Берлиндэ хэhэн фашистска аашанууд мэтын событинуудые ямар нэгэн онсо удхашанартай гэжэ тоолохо гээшэ бэеэ мэхэлжэ, үнэхөөрөө шухала, уласхоорондын харилсаануудтахи түгшүүрие hуларуулха удхашанартай баримтануудhаа анхаралаа зайсуулhан ябадал болоно.

Дээрэ хэлэгдэhэн hанамжануудай ёhoop, Советскэ Правительство болбол уласхоорондын харилсаануудтахи түгшүүрие, буу зэбсэг хороохо ба бусад гүрэнүүдэй территори дээрэ гадаадын сэрэгэй базануудые байлгахагүй тушаа асуудалые оруулалсан, уласхоорондын харилсаануудтахи түгшүүрие ниитэ дээрэнь багадхалгада туhалха хэмжээ-ябуулганууд тухай асуудал гадаадын хэрэгүүдэй министрнүүдэй зүблөөн дээрэ харагдаха ёhотой hэн гэжэ тоолоно. Гэхэтэй хамта, уласхоорондын харилсаануудай али нэгэн проблемэнүүд ямар составтайгаар харагдаха ёhотойб гэhэн асуудалые хараха арга боломжые зайсуулжа болохогүй.

Дурсагдаhан асуудалнуудые хаража үзэлгын шухалань гансашье Европодохи хэрэгүүдэй байдалhаа дулдыдана бэшэ. Азиин оронуудай байдал, тэрээнэй тон шухала проблемэнүүд хадаа уласхоорондын бүлэгүүдэй анхаралые бэедээ хандуулна. Иимэ дээрэhээ уласхоорондын харилсаануудтахи түгшүүрие багадхаха хэмжээ-ябуулганууд тухай асуудалнуудые зүбшэн хэлсэлгэдэ Хитадай Арадай Республикын хабаадахань шухала байна. Хитадай Арадай Республика болон мүнхэдөө нэгэдэhэн ба нигтаар жагсаhан агууехэ хитад арад өөрынгөө хуулита эрхэнүүдые уласхоорондын бүхы хэрэгүүд дотор hэргээн бодхоохые мүнөө бүрин эрхэтэйгээр эрижэ байна, энэ асуудалые хойшолуулангүй шиидхэхэ ябадалай шухала байhаниие тоохогүй гээшэ эб найрамдалые ба арадуудай аюулгүй байдалые бэхижүүлгын интересүүдтэй мүн тэрэшэлэн зохилдохогүй байна.

США-гэй Правительствын июлиин 15-най нототой дашарамдуулан, Советскэ Правительство министрнүүдэй зүблөөн дээрэ германска асуудал хаража үзэлгые зүбшөөнэ. Гэбэшье, июлиин 15-най американска ното cooho, мүн гадаадын хэрэгүүдэй гурбан министрнүүдэй вашингтонско зүблөөн тухай толилогдоhон коммюнике cooho харахада, германска асуудалые ёhотойгоор хаража үзэхын орондо Германиин гол проблемэнүүдые шиидхэхэ ябадалай шухала байhаниие тоогдоногүй, үнгэрэгшэ жэлэй сентябриин 23-най американска ното доторхи дурадхалые дабталгаар лэ бүхы хэрэг дүүргэгдэнэ.

Германска арад Германиин национальна нэгэдэлые бэелүүлхэ ба эбэй договор баталха асуудалнуудай шиидхэгдэхые түбхын түрүүндэ хүсэжэ байна. Гэбэшье, Германиин эдэ гол асуудалнуудай шиидхэлгые энэ оной июлиин 15-най американска ното тойрожо гараад, 1952 оной сентябриин 23-най нотые заана, теэд тэрэнь эдэ гол асуудалнуудые шиидхэлгын шухала байhаниие мүн лэ тоогоогүй hэн. Июлиин 15-най американска ното болбол Германиин эдэ гол асуудалнуудые шиидхэхэ ябадалые ниитэгерманска hунгуули тухай дурадхалаар hэлгэнэ, тиихэдэ hунгуули тухай асуудал хадаа үнгэрэгшэ жэлэй сентябриин 23-най американска нотын ёhoop энэ hунгуулиие үнгэргэхэ «условинуудые байгуулха зорилгоор шэнжэлэлгэ хэхэ» тушаа гадаадын хэрэгүүдэй түлөөлэгшэдhөө бүридэhэн нейтральна комисси гэдэгые томилхо тушаа асуудалаар hэлгэгдэhэн байна. Хэлэгдэhэн дээрэhээ харахада США-гэй июлиин 15-най ното хадаа Германиин гол асуудалнуудые шиидхэлгэдэ туhалха зорилго табина бэшэ, харин гадаадын али нэгэн түлөөлэгшэд Германиин байдалые шэнжэлхэ гү, али үгы гү гэhэн, германска арадта доромжолол болохо эдэ бүхы «шэнжэлэлгэнүүдые» хайшан гээд, юундэ хэхэб гэхэ мэтын ута унжагай зүбшэн хэлсэлгэнүүдтэ хэрэгые хүргэнэ. Тиимэ асуудалнуудаар хэндээшье хэрэггүй, юушье хангажа шадахагүй хэлсээнүүдhээ бэшэ тиимэрхүү дурадхалнуудhаа ондоо юушье хүлеэhэнэй хэрэггүй.

Эдэ бүгэдэ хадаа США-гэй Правительствын дурсагдаhан дурадхал тушаа Советскэ Правительствын hанамжые тодорхойлно.

Тиимэ дурадхал хадаа Германиие нэгэдүүлгэдэ ба ниитэгерманска демократическа правительствые байгуулгада, мүн Германитай эбэй договор баталалгада туhалжа шадахагүйhөө гадна, эбэй договор баталалгые урдынхи мэтээр хойшонь татажа, Баруун ба Зүүн хубинууд боложо хахарhан хэбээрээ Германиин үлэхэ ябадалда хүргэхэ байна гэжэ Советскэ Правительство тоолоно. Энээнтэй хамта, Баруун Германиие ремилитаризацилха талаар хэмжээ-ябуулганууд үнгэргэгдэнэ, энээнэй аюулые Европын эб найрамдалда дуратай арадууд, илангаяа хүршэ гүрэнүүд тэсэжэ шадахагүй байна. Июлиин 15-най ното дотор хэлэгдэhэнэй ёhoop, хэрбээ эдэ бүгэдэ Аденауэрэй боннско правительствотай зүбшэмэл консультацинуудые хэhэнэй үндэhөөр хэгдэжэ байгаа hаа, энэ хадаа тиимэ правительствода Европын бусад арадуудhаа байтагай, германска арадай этигэлые эсэслэн таhа сохижо болохо байна.

США-гэй правительствын июлиин 15-най ното тушаа hанамжануудай дээрэ хэлэгдэбэшье, Советскэ Правительство болбол германска асуудалые гүрэнүүдэй хамтадаа зүбшэн хэлсэлгэ ехэ удхашанартай гэжэ тоолоно, тиимэ зүбшэн хэлсэлгэ хадаа Германиин нэгэдэлые hэргээн бодхоолгодо хабаатай тус тус проблемэнүүдые бүхы талаhаань хаража үзэхэ арга боломжо олгохо, Германитай эбэй договор тухай асуудалые шиидхэлгэ Европодо эб найрамдал бэхижүүлгэдэ туhалха гэжэ найдана.

Хэлэгдэhэниие баримталан, Советскэ Правительство иигэжэ дурадхана:

1. Дээрэ дурсагдаhаниие хараадаа абалсан гадаадын хэрэгүүдэй министрнүүдэй зүблөөн дээрэ уласхоорондын харилсаануудтахи түгшүүрие багадхаха тушаа хэмжээ-ябуулгануудые хаража үзэхэ;

2. Германиин нэгэдэлые hэргээн бодхоолгын проблемые ба эбэй договор баталалгые оруулалсан германска асуудалые зүблөөн дээрэ зүбшэн хэлсэхэ.

Австрийска договор тушаа хэлэхэ болоо hаа, энэ асуудалаар Советскэ Правительствын позицинь США-гэй, Англиин ба Францнин правительствонуудта июлиин 30-да эльгээhэн ното доторынь харуулагданхай. Германска проблемые шиидхэлгэдэ туйлагдажа болохо амжалтануудай австрийска асуудал шиидхэлгэдэ туhалха байhаниинь мэдээжэ бшуу.

Советскэ Правительство иимэрхүү нотонуудые мүн тэрэшэлэн Англиин ба Францнин правительствонуудта эльгээгээ.

СССР-эй Гадаадын Хэрэгүүдэй Министерстводэ

Советскэ хэблэлдэ үни хадаа мэдээсэгдэhэнэй ёhoop, июлиин 30-да Советскэ Правительство Холбоото Штадуудай Правительствода ното эльгээбэ. Июлиин 29-дэ Владивостогто дүтэ шадар СССР-эй гүрэнэй хилые американска дүрбэнмоторто бомбардировщигуудай жэгшүүритэ муухайгаар дабаhан ябадалда эсэргүү эрид протест тэрээн соонь США-гэй правительствода мэдүүлэгдэбэ.

США-hаа Москвада байгаа Посол г-н Ч. Болен июлиин 31-дэ США-гэй Правительствын даалгабаряар СССР-эй Гадаадын Хэрэгүүдэй Министерстводэ hануулгын записка дамжуулан үгэбэ. СССР-эй гүрэнэй хилые американска сэрэгэй самолёдой дабалгын баримта тэрээн соонь буляалдаатай болоод байна, американска самолёт Японско далай дээгүүр юрын ниидэлгэ хэхэ үедөө советскэ истребительнүүдээр добтологдоhон хэбэртэйгээр заагдана. США-гэй Правительствода байhан мэдээнүүдэй ёhoop, американска самолёдой экипажай амиды үлэhэн гэшүүдые советскэ суднанууд абараа гэжэ hануулгын записка соо тэрэшэлэн хэлэгдэнэ, эдэ хүнүүдые США-да бусааха тухай гуйлта хэгдэнэ.

Августын 3-да СССР-эй МИД американска посольствын дээрэ дурсагдаhан запискада иимэ харюуе Москвадахи США-гэй Посольстводо эльгээбэ:

«США-гэй Посольствын энэ оной июлиин 30-най hануулгын запискатай дашарамдуулан, Советскэ Социалистическэ Республикануудай Союзай Правительство Америкын Холбоото Штадуудай Правительствода ингэжэ мэдүүлхые шухалада тоолоно.

«Б—50» түхэлэй американска дүрбэн-моторто бомбардировщик анхандаа Гамов мысэй райондо СССР-эй гүрэнэй хилые дабаад, Владивостогто дүтэ шадар Аскольд аралай дэргэдэ СССР-эй территори дээгүүр ниидэжэ үргэлжэлөө гэжэ гэршэлhэн шалгагдаhан баримтанууд США-гэй Правительствода энэ оной июлиин 30-да Советскэ Правительствын эльгээhэн ното соо дурдагдана. СССР-эй хилэнүүдэй дотор талада байна гэжэ американска самолёдто зааха, Советскэ Союзай агаарые орхижо ябахыень тэрээндэ дурадхаха зорилгоор советскэ хоёр истребительнүүдэй дүтэлжэ ерэхэдэнь, американска самолёт тэдэниие буудаа, советскэ самолёдуудай нэгыень ехээр гэмтээгээ. Энээнтэй дашарамдуулан, советскэ самолёт харюу буудалга хэхэ баатай болоо, тэрэнэй hүүлээр американска самолёт далай тээшэ холодон ошоо.

Японско далай дээгүүр юрын ниидэлгэ хэхэ үедөө советскэ истребительнүүдээр американска самолёдой добтологдоhон хэбэртэйгээр США-гэй Правительствын hануулгын записка соо хэлэгдэhэн мэдүүлгэ тодорхойлогдоhон баримтануудта зүришэнэ гэжэ дээрэ дурсагдаhан баримтанууд харуулна.

Далайн зүг руу холодон ошоhон, дээрэ дурсагдаhан американска самолёт тухай, тэрэнэй экипаж тухай ямаршье мэдээнүүд Советскэ Правительствода байхагүй.

Советскэ Правительство хадаа өөрынгөө июлиин 30-най нотые гэршэлнэ, советскэ хилые дабаhан гэмтэ ноурнуудые хатуу харюусалгада хабаадуулхые дурадхана, США-гэй Правительство СССР-эй гүрэнэй хилые американска самолёдой дабалгануудые саашадаа тохёолдуулхагүйн тула хэмжээнүүдые абаха байха гэжэ хүлеэнэ.

Советскэ Правительство Посольствын hануулгын записка соо хэлэгдэhэн протестын ямаршье үндэhэгүй байhан туладань буруушаана».

Сталинай нэрэмжэтэ Беломорско-Балтийска каналай 20 жэлэй ой

Сталинай нэрэмжэтэ Беломорско-Балтийска каналай нээгдэhээр 20 жэлэй ой августын 2-то болобо.

Далайн ба гол мүрэнэй флодой Министерствын хойто ба баруун бассейнүүдэй флодой ба портнуудай главна управлениин начальник нүхэр М. Н. Чеботарев ТАСС-эй корреспонденттэй хөөрэлдэхэдөө иигэжэ мэдээсэбэ.

— Беломорканал хадаа манай орон доторхи тон ехэ гидротехническэ барилгануудай нэгэниинь мүн. Сталинай нэрэмжэтэ канал утаараа 227 километр ута, дэлхэй дээрэхи эгээн томо Панамска, Суэцкэ ба Кильскэ каналнуудые хамтадань абахада уhанай ниилэлгын тон ехэ магистральнуудhаа үлүү ехэ байна. Тэрэ хадаа Балтийска далайhаа Сагаан далай ошохо замые 4000 километрээр хорооно.

Хорин жэлэй туршада Сталинай нэрэмжэтэ Беломорско-Балтийска каналаар Карелиин олон миллион кубометр модо, олон мянгаад тонно дабhа, opooho, эдеэ хоолой ба промышленна бусад ашаанууд шэрэгдэhэн байна. Энэ уhан замай ашаар Карело-Финскэ ССР-эй районууд бүхы шухала хэрэгтэй бараануудаар хангагдана, хойто зүгэй ой модон СССР-эй барилгын талмайнууд дээрэ үргэнөөр хэрэглэгдэнэ. Каналай бии болохоhоо хойшо Повенец, Медвежьегорск, Беломорск гэхэ мэтын холын пунктнууд мүнөө культурна ба промышленна ехэ центрнүүд болонхой.

Беломорканалаар ашаа шэрэлгэ жэл ерэхэ бүри ехэ болоно. Беломорско-Онежскэ пароходствын коллектив үйлэдбэриин даалгабарые дүүргэдэг ба үлүүлэн дүүргэдэг байна.

Пароходствын флот шэнэ, эрхим суднануудаар нэмээгдэнэ, энэ хадаа речнигүүдэй хүдэлмэридэ амжалта туйлаха хэрэгтэ ехээр туhална. Мүнөө Беломорско-Онежскэ бассейнээр теплоходууд, далайн хүсэтэ буксировщигууд, зай ехэтэй лихтэрнүүд ябажа байна.

Навигационно түсэбөө болзорhоонь урид дүүргэхын түлөө мүрысэжэ, Беломорканалай речнигууд суднануудай техническэ скоростиие ехэ болгоно, судна жолоодохо түрүү методүүдые үргэнөөр хэрэглэнэ.

(ТАСС).

Үбһэ хуряалга дээрэ

Гээгдэлтэй колхоз

Маленковой нэрэмжэтэ колхоз Кяхтын аймаг соо малажалаар тодо колхозуудай нэгэниинь юм. Нёдондо үбһэ хуряалгын түсэбые таһалдуулһанай эсэстэ үбэлжэлгые хангалтагүйгөөр үнгэргэжэ, малаа ехээр турааһан байгаа. Үнгэрһэн жэлэй алдуунуудһаа һургаал абажа, тус колхозойхид үбһэ хуряалгые эршэмтэйгээр ябуулха бэзэ гэжэ һанахаар байгаа. Теэд эндэ огтошье тиимэ бэшэ байна. Үбһэ хуряалгада колхозой хүдэлмэришэ хүсэн, машина зэмсэгүүд дүүрэн эльсүүлэгдээгүй байһаар. Мүнөө хүрэтэр энэ колхозой кузницын дэргэдэ 3 сенокосилка, 4 морин тармуур миил хэбтэнэ.

Сүхэ гэжэ сабшалангай участогто 4 сенокосилка, 11 гар хажууршад хүдэлмэрилнэ. Тэдэнэй олонхинь үдэрэйнгөө даалгабарие дүүргэдэггүй байха юм. Жэшээлэ, 5 үдэр соо 11 гар хажууршад миил 16 гектар гэхэ гү, али үдэрэй 3 гектар үлүүтэйе сабшаһан байна. Мүн абаһан социалистическэ уялгануудайнгаа ёһоор энэ колхозой тэжээл бэлэдхэлэй 2 бригаданууд тус бүридөө үдэр бүри 600—600 центнер үбһэ сомохо, 70-70 гектар талмайн үбһэ тармаха ёһотой. Тиигэжэ, июлиин 20 болотор Сүхэ гэжэ участогай сабшалангай үбһэ хуряажа дүүргэхэ ёһотой байгаа. Теэд, энэ участогай 200 гаран гектар талмай дээрэ һая болотор бүхы колхозоороо хүдэлмэрилбэд.

Набшаһата тэжээл бэлэдхэлгэ, силос даралга эндэ эмхигүйгөөр ябуулагдана. 8800 центнер набшаһата тэжээл бэлэдхэхэ түсэбтэй аад, 243 центнер бэлэдхэһэн, 150 тонно силос дарахын оронда миил 40 тонно дараһан байха юм. Мүнөө эндэ набшаһата тэжээл бэлэдхэлгэ орхигдошоо.

Үбһэшэдэй дунда социалистическэ мүрысөө үргэнөөр дэлгэрүүлхэ, тэдэнэртэ хүдэлмэриин таатай һайн условი байгуулха шухала байгаа. Гэбэшье, энэ талаар эндэ юушье хэгдэнэгүй, үбһэшэдэй хүдэлмэрилжэ байһан газарта газетэ, журналнууд саг соогоо абаашагдадаггүй байна. Энэ колхозой парторганизациин агитаторнууд хүдэлмэрилдэггүй, хөөрэлдөө үнгэргэдэггүй байха юм. Агитационно хүдэлмэриин хэрзэргээр табигдаһание тус колхозой комсомольскэ эхин организациин секретарь нүхэр М. Тохтохоеваһаа асуухада хэн агитаторай хаана хүдэлмэрилдэгыеншье мэдэнэгүй.

Энэ колхозой хүтэлбэрилэгшэд үбһэ хуряалгые хурдадхаха хэмжээнүүдые дары сагаа абаха ёһотой.

Б. Дымбрылов, манай корреспондент.

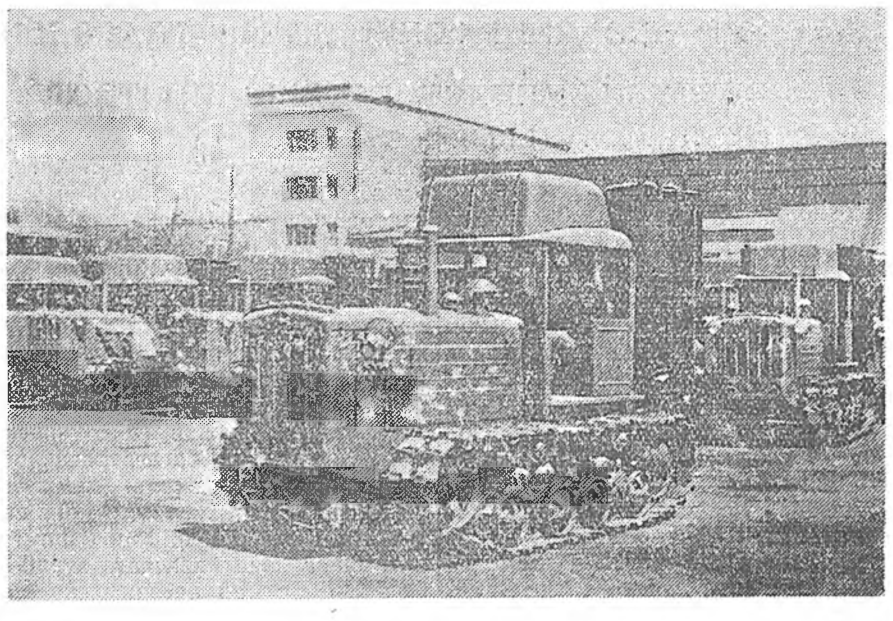
Эрхимээр ажаллана

Кударын аймагай Молотовой нэрэмжэтэ колхозой малай тоо толгой жэл ерэхэ бүри олошорно. Улам үдэжэ байгаа малаа үбэлжэлгын үедэ бардам хүрэхэ бүдүүн ба шэмэтэ тэжээлээр хангахын, тэжээлэй бата бэхи база байгуулхын түлөө колхозой правлени (түрүүлэгшэнь нүхэр Гарматаров) ба партийна организаци (секретариинь нүхэр Банзаракцаев) эрид шууд хэмжээнүүдые абаһан байна.

Үбһэ хуряалгада орохын урда сенокосилканууд, морин тармуурнууд ба гар зүүрэй зэр зэмсэгүүдые һайнаар бэлдэһэн, бригаданууд болон малажалай фермэнүүдтэ сабшалангай участогуудые таһалжа үгэһэн байна. Тэжээл бэлэдхэлэй түсэбые бригаданудай үйлэдбэриин зүблөөнүүд дээрэ колхозникууд зүбшэн хэлсээ һэн. Тэдэнэр Шолгын механизаторнуудай ба Мухаршэбэрэй аймагай «Победа» колхозой гэшүүдэй хандалгануудые халуунаар угтажа, үбһэ хуряалгые богони болзор соо дүүргэхэ уялгануудые абаад, социалистическэ мүрысөөндэ оролсоһон байгаа. Партийна организаци үбһэшэдэй дунда ниитэ-политическэ ба культурно-гэгээрэлэй хүдэлмэри ябуулха хэмжээнүүдые хараалаад, агитаторнуудые участогуудта томилһон байна. Партийна организациин даабарие дүүргэн, агитаторнууд Ширап Ломбоцыренов, Батоцырен Хойлоков гэгшэд колхозникуудай ажалай нэмэлтэ түлэбэри, үбһэ хуряалгын кампаниин зорилго тухай, дотоодын ба уласхоорондын байдал тухай хөөрэлдөөнүүдые үнгэргөө. Мүн мүрысөөнэй дүнгүүдые саг соонь гаргажа, бригаданудай үйлэдбэриин зүблөөнүүд дээрэ зүбшэн хэлсэнэд, показателиин доскада, «Дайшалхы хуудаһануудта» бэшэнэ. Колхозникуудай дунда ниитэ-политическэ хүдэлмэриин үргэнөөр ябуулагдаһанай ашаар тэжээл бэлэдхэлэй хүдэлмэридэ олон хүн хабаадана, үбһэшэдэй ажалай бүтээсэ дээшэлнэ.

Сабшалан дээрэ хамта 150 гаран хүн ажаллана. Өөһэдынгөө зорилгонуудые һайнаар ойлгоһон колхозникууд ниитынгээ адуу малда бардам хүрэхэ үбһэ тэжээл бэлэдхэхын түлөө оролдосо ехэтэйгээр хүдэлмэрилнэ. Сенокосилкын машинистнууд Дулгар Жаргалова, Гуросамбу Надмитов, Санжа Шараева, Михаил Райданов, Бадмасу Улаханова гэгшэд үдэрэйнгөө даабарие 120—130 процент дүүргэжэ, ажалай үндэр бүтээсэ туйлана. Гар хажууршадай, сомоошодой ажалайнгаа нормонуудые дүүргэдэг ба үлүүлэн дүүргэдэг байһанай ашаар сабшалга, сомолгын хоорондо забһар гарганагүй, үбһэеэ саг соонь, һайн шанартайгаар һурилнэ.

Г. Очиров.

Сталинградска тракторна завод ГБ—58 гэжэ гусеничнэ газогенераторна шэнэ тракторнуудые олоор гаргажа эхилбэ. Тэрэ хадаа модоной тайрадаһануудаар, торфын брикетэнүүдээр ябуулагдадаг.

ЗУРАГ ДЭЭРЭ: газогенераторна тракторнууд ашаа тээлгын талмай дээрэ байна.

ТАСС-эй фотохронико.

Модо бэлэдхэлэй механизмуудые һайнаар заһабарилха

БМАССР-эй статистическэ управлениин мэдээсэлэй ёһоор, «Забайкаллес» комбинат бүхы дээрээ 1953 оной түрүүшын хахадта үйлэдбэриингөө түсэбые миил 81 процент дүүргэһэн байна.

Тус комбинадай предприятинууд яахадаа үйлэдбэриингөө түсэбые дүүргэжэ шадаагүйб гэхэдэ, түбхын түрүүн гүрэнһөө үгтэһэн техникые зүбөөр ашаглажа шадаагүй байна.

Модо бэлэдхэлэй намар-үбэлэй сезон хоёр һара болоод эхилхэнь, Энэ болзор соо модо бэлэдхэлэй предприятинуудта бии байгаа механизмуудые һайн шанартайгаар заһабарилжа, сезондо бэлэн болгохо гээшэ тон шухала хэрэг мүн. Энэ жэлдэ техникые түргэнөөр, шанар һайнтайгаар заһабарилха бүхы арга боломжо бии. Илька гэжэ станцида июль һарада заһабарилгын механическа мастерской шэнээр баригдажа, ашаглалгада оруулагдаа. Курбын леспромхоздо шэнэ мастерской мүн лэ баригдаба. Хандагайн, Баруун-Тарбагатайн леспромхозуудай заһабарилгын мастерскойнууд шэнэ һайн станогуудаар зэбсэглэгдэнхэй. Гадна, модо бэлэдхэлэй ба шэрэлгын механизмуудые Улан-Удын «Механлит» заводто, Онохойн электромеханическа мастерскойдо заһабарилдаг юм. Иимэһээ, механизмуудые модо бэлэдхэлэй сезон хүрэтэр бэлэн болгохо бүхы услови байгуулагданхай.

Гэхэтэй хамта, заһабарилгын хүдэлмэри мүнөө хангалтагүйгөөр ябуулагдажа байна. «Забайкаллес» комбинат бүхы дээрээ «КТ — 12» гэжэ тракторнуудай капитальна заһабарилгые миил 45 процент, автомашинануудые — 50 процент, электростанцинуудые —35, лебёдконуудые—16 процент заһабарилаад байна. Байкальска, Баргажанай, Сэлэнгын леспромхозууд автомашинануудайнгаа миил 20—35 процентые заһабарилаад, харин трактор, лебёдко, электростанцинуудай заһабарилгые мүнөө болотор эхилээдүй. Эдэ предприятинуудай хүтэлбэрилэгшэд «өөһэдэйн заһабарилгын базагүйбди, хэрэгтэй детальнуудаар дутамагбди, мэргэжэлтэй кадрнуудгүйбди» гэжэ шалтаад, механизмуудаа заһабарилха шадалтайшье һаа, һанаа амар һууһаар. Шулуутайн, Сэлэнгын, Итанцын леспромхозуудай директорнууд нүхэд Тугутов, Воробьев, Вежновец гэгшэд эбдэрһэн, элэһэн механизмуудые саг соонь заһабарилангүй, харин тэдэнэй һандаржа унасарань ябуулжа, гүрэнэй зөөридэ ээзн бэшээр хандана.

Модо бэлэдхэлгын предприятинуудай заһабарилгын мастерскойнуудые мэргэжэл ехэтэй кадрнуудаар ба заһабарилгада шухала хэрэгтэй детальнуудаар саг соонь хангажа, техникые түргэнөөр ба шанар һайнтайгаар заһабарилхын тула хүдэлмэришэдэй дунда социалистическэ мүрысөө үргэнөөр дэлгэрүүлхэ, тэдэнэй творческо үүсхэлынь хүгжөөхэ зэргэтэй. Теэд «Забайкаллес» комбинадай техническэ совет рационализаторнуудай ба ухаалан зохёогшодой үүсхэл дэмжэнэгүй.

Намар-үбэлэй сезондо механизмуудаа саг болзор соонь заһабарилһан, механизаторска кадрнуудые олоор бэлэдхэһэн предприятинууд бүхэли сезон соо эмхитэйгээр, жэгдээр хүдэлмэрилжэ, үйлэдбэриингөө программые зохихо болзортонь дүүргэдэг гэжэ урда жэлнүүдэй дүршэлһөө харагдана. Тиимэһээ «Забайкаллес» комбинадай болон леспромхозуудай хүтэлбэрилэгшэд механизмуудые һайнаар заһабарилжа, энэ жэлэй модо бэлэдхэлэй сезоние эмхитэйгээр угтаха уялгатай.

В. Тарабаев.

Советскэ Союзай Коммунистическэ партиин Центральна Комитедтэ

Французска Коммунистическэ партиин Центральна Комитет Советскэ Союзай Коммунистическэ партиин табин жэлэй ойтой дашарамдуулан Советскэ Союзай Коммунистическэ партиин Центральна Комитедые халуунаар амаршална.

Бүхы оронуудай коммунистическэ болон хүдэлмэришэнэй партинуудта эрхим жэшээ болодог Советскэ Союзай баатарлиг Коммунистическэ партиие Франциин коммунистнууд, бүхы революционно ажалшад гүнзэгы ехэ мэдэрэлтэйгээр амаршална.

1903 ондо хүдэлмэришэн ангиин бодото марксистска партиин байгуулагдаһан ябадал 1917 ондо Агуухэ Октябрьска социалистическэ революциин илаһан илалта хангаа, эгээн түрүүшын социалистическэ гүрэнэй бии болоһон, дэлхэйн бүхы оронуудта хүдэлмэришэнэй шэнэ түхэлэй партинуудай байгуулагдан бэхижэһэн ябадалда хүргөө.

Хүдэлмэришэн ангиин, французска арадай тэмсэлые толгойлхо зуураа, Французска Коммунистическэ парти Советскэ Союзай Коммунистическэ партиин гол шухала принципүүдые хүтэлбэри болгоно.

Советскэ Союзай Коммунистическэ партиин жэшээгээр ябаха зуураа, Французска Коммунистическэ парти эб найрамдалые хамгаалан, национальна бэеэ дааха байдалаа һэргээн бодхоохын түлөө, демократическа эрхэ сүлөөе сахин хамгаалхын түлөө тэмсэнэ, хүдэлмэришэн ангиин нэгэдэмэл фронт, национальна болон демократическа хүсэнүүдые нэгэдүүлхэ үндэһэ һуури байгуулхые эрмэлзэнэ. Энэ хадаа политикые бүрин хубилгаха ябадал туйлаха арга олгохо байна.

Тэмсэл хэхэ гэһэн эрид шууд хүсэлөөр зоригжоһон бидэнэр, Ленин Сталинай партида, хүн түрэлтэние болон Францие фашистска богоолнолгоһоо абарһан, эб найрамдалай лагериин бата бэхи түшэг тулгуури болоһон Советскэ Союзай илаһан илалтануудые зоригжуулагшада ба эмхидхэгшэдэ хизааргүй үнэн сэхэ байдаг тухайгаа мэдүүлнэбди.

1871 оной коммунарнуудай агуухэ этигэл найдабаринуудые хамагые илагша үнэн бодото байдал болгон бэелүүлһэн Советскэ Союзай агуухэ Коммунистическэ парти мандаха болтогой! Коммунизм байгуулгын замаар СССР-эй урагшаа амжалтатайгаар дабшажа ябаһание бүхы дэлхэйн ажалшад тон дэбжэлтэтэйгээр амаршална.

Французска Коммунистическэ партиин Центральна Комитет.

МОСКВА

Советскэ Союзай Коммунистическэ партиин Центральна Комитедтэ

Байгуулагдаһаар табин жэлэйнь ойн гүйсэһэнтэй дашарамдуулан Швециин Коммунистическэ партиин Центральна Комитет Советскэ Союзай Коммунистическэ партида ахадүүгэй халуун амаршалга хүргэнэ.

Сэсэн мэргэн Ленин табин жэлэй саада тээ Маркс Энгельс хоёрой һургаалые шудалаад, энэ һургаалые парти байгуулхадаа хэрэглэхэ зууруаа, орон доторoo большевигүүдэй партиие социалистическэ революциин вождь болгоо. Ленинэй хэрэгые тэрэнэй агуухэ шаби Сталин, эдэнэй соратнигууд үргэлжэлүүлһэн байна. Эдэ соратнигуудынь мүнөө Советскэ Союзай Коммунистическэ партиие толгойлно. Энээнэй ашаар Танай парти Советскэ Союзай арадтай нигта барисаа холбоотойгоор ябажа, коммунистическэ общество байгуулгын замаар Танай оронние амжалтатайгаар хүтэлжэ ябана.

Дарлалта, мүлжэлгэгүй, дайн сэрэггүй байха өөрынгөө сэрээдүйе хангаха замые олоходонь бусад оронуудай арадуудта туһалдаг агуухэ энэ үльгэр жэшээгэйнь түлөө Танай партиие амаршалан хүндэлнэбди. Эб найрамдалай, демократиин болон социализмын түлөө бүхы арадуудай хэдэг тэмсэлэй түрүү зэргэдэ найдамтай батаар, эрид шуудаар дабшажа ябаһанайнь түлөө Танай партиие амаршалан хүндэлнэбди.

Швециин Коммунистическэ партиин Центральна Комитет.

МОСКВА

Советскэ Союзай Коммунистическэ партиин Центральна Комитедтэ

Советскэ Союзай алдарта Коммунистическэ партиин, хүн түрэлгэнэй агуухэ генинүүд — Ленин Сталин хоёрой шэрээн хатуужуулһан партиин байгуулагдаһаар 50 жэлэй ойтой дашарамдуулан Центральна Комитедэй гэшүүдтэ, тэмсэлэй талаар эдэнэй үнэн сэхэ соратнигуудта болон нүхэдтэ, мүн тэрэшэлэн ахадүү партиин гэшүүдтэ, баатарлиг советскэ арадта Советскэ Союзай Коммунистическэ партиин идеологие һайшаан дэмжэдэг коммунистнуудай үмэнэһөө, эб найрамдалай түлөө, демократиин түлөө, национальна бэеэ дааха байдалай ба нэгэдэлэй түлөө тэмсэжэ байгаа бүхы хүдэлмэришэн ангиин, эб найрамдалда дуратай аргентинскэ арадай үмэнэһөө өөрынгөө халуун амаршалгые, аха дүүгэй амар мэндые хүргэнэбди. Советскэ Союзай Коммунистическэ партиин идеологи хадаа хүдэлмэришэн ангиин, арад зоной далдабэшэ ба далда нюуса бүхы дайсадта эсэргүүсэн 50 жэл соо хэһэн шэрүүн шанга тэмсэл соогуур байгуулагдан хатуужаа.

Советскэ Союзай Коммунистическэ партиин табин жэлэй ой марксистско-ленинскэ хүтэлбэрилгээ тойрон энэ партиин улам бата нэгэдэлтэй, нигта жагсаалтай болоод байхада, коммунистическэ общество байгуулха агуухэ түүхэтэ зорилгонуудые бэелүүлхэдээ советскэ арадтайгаа таһаршагүй нигта холбоотой парти болоод байхада тэмдэглэгдэжэ байна. Тиимэһээ Советскэ Союзай Коммунистическэ парти бүхы оронуудай коммунистнуудта эли тодо жэшээ, дотоодын ба гадаадын дайсадта эсэргүүсэн хайшан гэжэ амжалтатайгаар тэмсэхэ хэрэгтэйб гэжэ, эб найрамдалай, демократиин ба социализмын хэрэгэй илалтые хайшан гэжэ туйлахаб гэжэ мэдэхын тулада энэ партиин түүхые саг үргэлжэ шудалдаг байһан, шудалжашье байгаа коммунистнуудта эли тодо жэшээ болодог байгаа, болоношье.

Советскэ Союзай агуухэ Коммунистическэ парти коммунистнуудһаа гадна, мүн бүхы прогрессивнэ хүн түрэлтэнэй этигэл найдабари, хүтэлбэрилэгшэнь болонхой. Энэ партиин үнэтэ һургаалда, тэрэнэй түүхэтэ дүй дүршэлдэ түшэглэн, коммунистнууд дэлхэйн бүхы арадуудай эрмэлзэжэ байгаа уг зорилгые— социальна амгалан байдал, демократи болон социализмые туйлаха хэрэг тээшэ этигэл найдамтайгаар дабшана. Энэ парти тээшэ баяр баясхалантайгаар бүхы прогрессивнэ хүн түрэлтэнэй этигэн хаража байһан эгээл энэ үедэ Советскэ Союзай алдарта Коммунистическэ партиин табин жэлэй ой гүйсэбэ. Советскэ Союзай эб найрамдалай эрид шууд политикань дэлхэйн шэнэ дайнай үүдхэгдэхэ ябадалые уридшалан зайсуулаа. Корейдэ империалистическэ агрессорнүүдэй шатааһан дайнай дүлые унтараагаа, дайнай энэ гуламтые усадхахын тулада хэлсээнүүдые хэхэ хэрэгтэ эхи табяа, бүхы арадуудай болон нацануудай амгалан ёһоор зэргэлээд ажаһууха зохид условинуудые байгуулаа.

Советскэ Союзай Коммунистическэ партиин табин жэлэй (1903—1953 онууд) ойтой дашарамдуулан хэблэгдэһэн түүхэтэ документ соотнай, марксизм-ленинизмые бүри гүнзэгыгөөр шудалхада туһалха документ соотнай согсологдоһон танай үнэтэ һургаалаар, табин жэл соо танай хэһэн практическа ажалябуулгаар зоригжоһон бидэ, аргентинскэ коммунистнууд, манай хүдэлмэришэн ангиие, таряашадые, манай ороной прогрессивнэ бүхы хүсэнүүдые эрхэ сүлөө, социальна амгалан байдал, национальна бэеэ дааха байдал хамгаалгын национально-демократическа фронтдо нэгэдүүлхын тула улам бүри эршэмтэйгээр тэмсэхэбди. Бүхы дэлхэй дээрэ эб найрамдал сахин хамгаалхын тулада бидэнэр бүхы хүсэ шадалаа зорюулхабди. Эб найрамдалай туг баригшань Советскэ Союз мүн.

Советскэ Союзай Коммунистическэ партиин, хүн түрэлтэнэй агуухэ генинүүд—Ленин, Сталин хоёрой хүмүүжүүлһэн партиин, тэмсэлэй талаар, эдэнэй соратнигуудай болон нүхэдэй залан ударидадаг партиин, коммунистическэ общество байгуулха хэрэгтэ Советскэ Союзай арадуудые илалтаһаа илалтада хүтэлжэ ябадаг партиин, бүхы хүн түрэлтэнэй һаруул һайхан ерээдүйе заадаг партиин табин жэлэй ой мандаха болтогой!

Аргентинын Коммунистическэ партиин Центральна Комитет.

Буэнос-Айрес.

Мухаршэбэрэй колхозуудай мал яахадаа ашаг шэмэ багаар үгэнэб

Мухаршэбэрэй аймаг юрэнхыдөө республикын үрэжэл һайнтай газартай районуудай нэгэн болоно. Энэ аймагай территори дээрэ баян тарян ургуулагдана, сабшаланһаа шэмэ ехэтэй үбһэн абтана. Мүн бэлшээриин ногоо һайнтай уужам талатай. Эдэ бүхы условинууд аймагай колхозуудта ниитын ажахые амжалтатайгаар хүгжөөхэ арга нүхэсэл боложо үгэнэ.

Аймагай колхозуудай ажахын гол һалбаринуудай нэгэн малажал юм. Тиимэһээ энэ һалбари хэр ашагтайгаар хүгжөөгдэнэб гэһэн асуудал нэн түрүүндэ һонирхогдохо байна.

Аймагай колхозууд бүхы дээрээ малажалһаа абтахаар хараалагдаһан продуктнуудые гүйсэд абажа шаданагүй. Тиигэжэ, гүрэнэй урдаһаа уялгата даалгабаринуудаа дүүргэнэгүй.

Байгша оной февраль һарада үнгэргэгдэһэн хүдөө ажахын түрүүшүүлэй аймагай зүблөөн дээрэ малажалай ашаг үгэлгые дээшэлүүлхэ талаар тодорхой уялганууд абтаһан байгаа. Тэдэ уялгануудынь бодото хэрэг дээрээ хэрзэргээр дүүргэгдэжэ байнаб гэжэ хаража үзэхэдэ иимэ байна:

1953 он соо аймагай колхозууд һаамхай үнеэн бүриһөө 800 литр һү һааха уялгатай байгаад, энэ оной түрүүшын хахад жэл соо миил 275 литр һаагаа. Тиихэдэ хонин бүриһөө 1,5 килограмм нооһон хайшалагдаба. Түрэдэг тахяа бүриһөө 26,6 үндэгэн абтаа. Тиихэдэ аймагай зарим колхозуудай показательнууд бүри бага. Жэшээлхэдэ, Зандинай сомоной Калининай нэрэмжэтэ колхоз һаамхай үнеэн бүриһөө 150 литр, «Комсомол» колхоз—154, Молотовой нэрэмжэтэ (Сутай) — 168, Маленковой нэрэмжэтэ колхоз — 194 литр һү һааба. Маленковой нэрэмжэтэ колхоз үнгэрһэн хахад жэлэй түсэбһөө 26700 литр һү дутуу абаад байна. Хонин бүриһөө 800—1000 грамм хүрэтэр нооһо абаһан показательнуудтай колхозууд бии. Тэрээндэ «Улаан Шулуутай», «Комсомол» болон бусад колхозууд хабаадана. Калининай (Сутай), Ленинэй, Маленковой нэрэмжэтэ колхозуудай шубуунай фермэнүүд тон багахан олзо үгэнэ. Тэдэ колхозууд түрэдэг тахяануудһаа хахад жэл соо дунда зэргээр 7,5—14—18 үндэгэ абаа.

Тус аймагтай хүршэ һуудаг Сэлэнгын аймагай Маленковой нэрэмжэтэ колхозой малнууд Мухаршэбэрэй аймагай колхозуудай малнуудтай адли условидо үсхэбэрилэгдэнэ. Тиибэшье, тэрэ колхозой показатель тад ондоо.

Мухаршэбэрэй аймаг малай ашаг үгэлгые дээшэлүүлхэ талаар юундэ иимэ гээгдэлтэй байнаб гэхэдэ, аймагай партийна, советскэ, хүдөө ажахын органууд болон МТС, колхозууд, илангаяа партийна болон советскэ хүдэлмэрилэгшэд, хүдөө ажахын мэргэжэлтэд малай ашаг үгэлгые дээшэлүүлхэ тухайда анхаралаа багаар хандуулна, энэ хэрэгые һулаар хүтэлбэрилнэ гэжэ хамагай түрүүндэ хэлэхэ хэрэгтэй. Нёдондонһоо хойшо энэ асуудал болоһон лэ суглаан бүхэндэ шахуу хэлсэгдэдэг. Теэд абтаһан шиндхэбэри, хэлсэһэн хэрэгүүдынь бодото дээрээ бэелүүлэгдэнэгүй.

Энээние гэршэлхын тула иимэ баримта харуулха шухала байна. Сталинай (Заган), Ленинэй нэрэмжэтэ болон «Искра» колхозууд үнеэдэй һү үгэлгые дээшэлүүлхэ тухай ехэнүүд уялгануудые абаад, мүнөө тэрэ уялгануудаа хангалтагүйгөөр дүүргэжэ байна.

Колхозуудта хиналта болон тоо бүридхэл һулаар табигданхай. Тэрээн дээрэһээ боложо, адли үнеэ һаажа байһан нэгэ колхозой һаалишад ондо ондоо показательнуудтай. «Коммунизм» колхозой һаалишан Барышникова 16 үнеэнһээ сүүдхэдээ 141 литр гэхэ гү, али үнеэн бүриһөө 9 литр шахуу һү һаана. Тиихэдэ энэ колхозой һаалишан Белозерова 13 үнеэ һаахадаа сүүдхэ соо 44 литр гэхэ гү, али үнеэн бүриһөө дунда зэргээр 3 литр үлүүтэй һү һаана. Иимэ баримта бусадшье колхозуудта бии. Тэрэшэлэн ямар үнеэн хэды шэнээн һү үгэнэб гэжэ тус бүриин бүридхэл хэгдэнэгүй. Энээн дээрэһээ боложо һаалишадай показатель ондо ондоо байна.

Мүн һаалишадта дан олон үнеэд даалгагдана. Зарим һаалишад 25 хүрэтэр үнеэ даажа байдаг. Энээнһээ боложо, үнеэдэйнгээ һү хүсэд абахагүй ушар гарана. Зарим колхозуудта сүүдхэдээ үнеэдые 3 дахин һаалга эмхидхэгдээгүй байһаар. «Гигант» колхоз энэ хүдэлмэрие эхилһэн болобошье, үбһэндэ орхолоороо тус хүдэлмэреэ зогсоогоо.

Малай ашаг үгэлгые дээшэлүүлгэ хадаа хамагай түрүүндэ тэрэнэй эдеэлүүлгэ, харууһалгые һайжаруулгаһаа, уужам, дулаан байраар хангаһанһаа дулдыдаха байна. Гэбэшье, Мухаршэбэрэй аймагай олонхи колхозууд жэлһээ жэлдэ тэжээлээр дутажа, үбэлэй үедэ малаа сагаан саһан дээрэ адуулжа ондо оруулдаг заншалтай. Энэ ушарһаа үнеэдынь зун орой болотор хүсэ шадал абажа шадангүй, һү багые үгэнэ. Зоотехническэ барилгануудай түсэб жэл бүхэндэ таһалдуулагдана. Мүнөөшье жэлдэ энэ хүдэлмэри зарим колхозуудта унжагайруулагдажа байна.

Малажалай хүдэлмэринүүдые механизацилга аймагай нэгэшье колхоздо хэгдэнэгүй шахуу. Кормозапарник, корморезкэ гэхэ мэтын механизмууд фермэнүүд дээгүүр тодхогдодог болобошье, олонхи ушарта хэрэглэгдэнэгүй. Үнеэ һааха, уһалха электромеханическа аппарадууд зарим колхозуудта абтанхай. Тэдэнь тодхогдонгүй, колхозуудай складуудта хэбгэдэг.

Аймаг дотор түрүү һаалишад, малшад олон. Тэдэнэй дүй дүршэл дэлгэрүүлхэ тухай пропаганда эрхилэгдэнэгүй. Тэдэнэй үүсхэл һулаар дэмжэгдэнэ. Хүдөө ажахын наукын ба түрүү дүй дүршэлэй туйлалтануудые нэбтэрүүлхэ талаар пропаганда тус аймагта һулаар ябуулагдана. Новаторнуудай арга шадабаринууд, научна шэнэ туйлалтанууд тухай хөөрэлдөөнүүд, лекцинүүд үсөөн үнгэргэгдэнэ. Аймагай лекторскэ группа 16 гэшүүдтэй. Зарим гэшүүдынь лекци, элидхэл оройдоошье хэнэгүй. Жэшээлхэдэ, аймагай хүдөө ажахын ба бэлэдхэлэй управлениин мэргэжэлтэд Баранова, Олзоева, Содномов, Козичкина болон бусад жэлэй эхинһээ хойшо нэгэшье лекци уншаагүй. Лекторнүүдэй олонхидынь миил 2—3 лекци уншаһан байна. Участогуудай мэргэжэлтэд бүришье һулаар хүдэлмэрилнэ. Гадна, малажалай темээр лекци үсөөн уншагдана. Зарим колхозуудта лекци оройдоошье уншагданагүй.

Гурбан жэлэй курсануудта колхозникуудай һуралсал муугаар эмхидхэгдэдэг. Аймаг дотор зоотехническэ һуралсалай 12 курса хүдэлмэрилөө. Тэдэнэй миил табаннинь һуралсалайнгаа программа дүүргээ. Бусад группануудайнь заняти үшөө дүүрээдүй байһаар. Ветеринарна врач Гожа, зоотехник Абидуева гэгшэд «Коммунизм», «Үнэн» колхозуудта колхозникуудай һуралсал таһалдуулһан байна.

Аймагай партийна, советскэ органуудай хүдэлмэрилэгшэд, хүдөө ажахын мэргэжэлтэд малажалай хүдэлмэришэдтэ практическа туһаламжа багаар үзүүлнэ.

Н. Цыбенов, манай корреспондент.

Болгариин таряаша эхэнэр Советскэ Союз ошоһон тухайгаа хөөрэбэ

СОФИ, августын 4. (ТАСС). «Работническо дело» газетэ СССР ошоһон тухайгаа Социалистическэ Ажалай Герой Донка Панайотова гэгшын хөөрэһэн үгые дамжуулба.

—Ахадүү агуу[…]э орондо—Советскэ Союзда ошоһондоо би ехэ баяртай байнаб, намда иимэ зол олгогдоо. Советскэ колхознигуудай асари ехэ амжалтануудые өөрынгөө нюдөөр харааб. Эдэ амжалтанууд хадаа манда, болгарска ажалша таряашадта зам заагша одон болоно.

Панайотова хадаа Ставропольско хизаарай Ново-Александровско районой Сталинай нэрэмжэтэ колхоздо ошоһон тухайгаа, таряан ажалай бригадануудта ба фермэнүүдтэ ажалые эмхидхэлгэ тухай, колхознигуудай ажабайдал тухай, колхозой товарностиин ургалта, үндэр ургаса, малажалай ехэ ашаг шэмэ үгэдэг тухай хөөрэбэ. Таряанажалай хүдэлмэринүүдэй угаа ехээр механизацилагдаһан ябадалые Донка Панайотова тэмдэглэбэ. Поли дээрэ, тогууд дээрэ бүхы хүдэлмэри машинануудаар хэгдэнэ, энээниие бидэнэр ехээр гайхаабди.

—Коммунизм байгуулжа байгаа агууехэ орондо мэдэжэ абаһан юумэеэ манай кооперативна ажахыда шадаалһаа түргөөр хэрэглэхэ гэһэн эгээн арюун һайхан бодол мүнөө намда түрөөд байна,—гэжэ Панайотова түгэсхэлдөө бэшэбэ.

Хитадай Арадай Республикын, Советскэ Союзай ба арадай демократиин оронуудай хоорондо культурна холбоонуудые үргэдхэлгэ

ПЕКИН, августын 3. (ТАСС). Хитадай Арадай Республикын, Советскэ Союзай ба арадай демократиин оронуудай хоорондохи экономическа, культурна холбоонууд үргэн боложо, бэхижэжэ байна.

Хитадай олон мянгаад ажалшад ажалай советскэ түрүү методуудые оролдосотойгоор шудална, үйлэдбэридэ нэбтэрүүлнэ. Советскэ уранһайханай ба техническэ олон номууд хитад хэлэн дээрэ оршуулагдана. Хитадай культурын ба нациин ажал-ябуулагшадай олон делегацинууд СССР-тэ ба арадай демократиин оронуудта ошоод ерэбэ. Советскэ түрүү наука ба техникые эрхимээр шудалхын тула Хитадай студентнүүд СССР-эй дээдэ һургуулинуудта һуралсана, Пекин, Шанхай, Ухани ба республикын бусад городуудай дээдэ һургуулинуудые дүүргэһэн аспирантнууд диссертацинуудые барихаар бэлэдхэжэ байна.

1953 ондо Хитадай 506 студентнүүд ба 60 аспирантнууд СССР-эй дээдэ һургуулинуудта һуралсахаар эльгээгдэхэнь гэжэ «Гуанминжибао» газетэ мүнөөдэр мэдээсэбэ. Культурна хани х[…] илсаан тухай хэлсээнүүдтэй зохилдуулан, 90 хүн арадай демократиин оронуудта һуралсахаар эльгээгдэхэ байна. Энэ жэлдэ СССР-тэ ба арадай демократиин оронуудта һуралсахаар эльгээгдэхэ студентнүүд гол түлэб промышленностиин, транспортын талаар мэргэжэлтэд, дээдэ һургуулинуудай багшанар, научна шэнжэлэлгын эмхи [з]ургаануудай хүдэлмэрилэгшэд болгогдохо байна.

Хитадай национальна үсөөнхид тухай арадай правительствын анхарал оролдолго

ШАНХАЙ, августын 4. (ТАСС). Арадай засагаархид шэнэ Хитадай национальна үсөөнхи арадуудта али болохоор бүхы талын туһаламжа үзүүлнэ гэжэ «Синьцзянжибао» газетэ бэшэнэ. Гуйчжоу провинциин арадай банкын отделенинүүд энэ оной нэгэдэхи хахадай турша дотор национальна үсөөнхи арадуудта ехэ мүнгэ урьһаар үгэһэн байна. Хабарай тарилгын хүдэлмэриин эхилхын урда тээ провинциин 28 уезднүүдтэ таряашад 19.224.570 мянган юань хэмжээтэй элдэб янзын урьһаламжа абаһан байна. Энэ үе соо оройдоол 10 уезднүүдэй таряашад 5 мянга шахуу сар, 20 мянган гахай, хүдөө ажахын элдэб янзын 53 мянга гаран зэр зэмсэг, ехэ үтэгжүүлгэ абаһан байна. Эдэ бүгэдэ хадаа хабарай тарилгые амжалтатайгаар хэхэ, баян ургаса абаха үндэһэ һууринуудые байгуулха арга боломжо таряашадта үгэбэ.

Правительство хадаа ирригационно хүдэлмэринүүдые хэһэнэй түлөө национальна үсөөнхи арадуудта угаа ехэ мүнгэ һомолно. Дүюнь районой Саньду уездэ һүүлшын хахад жэлэй турша дотор таряашад арадай туһаламжын ашаар ирригационно 131 барилга хэһэн байна.

Тус газетэ хадаа национальна үсөөнхидэй районуудай таряашадые хүдөө ажахын зэр зэмсэгүүдээр түлөөһэгүйгөөр хангаха тухай тэрэшэлэн мэдээсэнэ. Жэшээлхэдэ, 72 уезднүүдтэ хүдөө ажахын 225 мянган зэр зэмсэгүүд хубаарилагдаба.

„Советскэ Союзай Коммунистическэ партиин табин жэлэй ой (1903—1953)" гэһэн тезисүүд Польшодо хэблэгдэбэ

ВАРШАВА, августын 4. (ТАСС). «Ном ба эрдэм» гэһэн издательство «Советскэ Союзай Коммунистическэ партиин табин жэлэй ой (1903—1953)» гэжэ КПСС-эй ЦК-гэй пропаганда ба агитациин таһагай, КПСС-эй ЦК-гэй дэргэдэхи Маркс—Энгельс—Ленин—Сталинай институдай тезисүүдые олон тиражтайгаар хэблэн гаргаба.

„Үлэсэжэ, үхэжэ байгаа американецууд тухай хэншье юундэ анхарал табинагүйб"

Лос-Анжелостохи социальна хангалгын институдай түрүүлэгшын бэшэг

НЬЮ-ЙОРК, августын 4. (ТАСС). Луисвилльдэ гаргагдадаг «Курьер-Джорнэл» газетэ Лос-Анжелостохи (Калифорни) социальна хангалтын институдай түрүүлэгшэ Джордж Маклейнэй бэшэгые июлиин 31-нэй номерто толилбо. Тус бэшэг хадаа Зүүн Германиин хүн зондо «туһаламжа» үзүүлхэ талаар американецуудай хэһэн авантюратай дашарамдуулан бэшэгдэһэн байна.

Бэшэг соонь, тусгаарлабал иигэжэ хэлэгдэнэ: «Манай орондо үлүү гараха эдеэ хоолой байһан мүнөө үедэ... энэ үлүү эдеэ хоолой заримыень үлэсхэлэн, үхэжэ байгаа американецуудта үгэхэ гэжэ ямар нэгэн хүн яахадаа бодоногүй гээшэб, яахадаа тэрэниие хубаан үгэхэ зориг гарганагүй гээшэб?

Конгресс хадаа Чесапикска уһанай тохойдо олон миллион фунт тоһо хаяхань гэжэ бидэнэр газетэнүүдтэ уншаабди. Манай орон дотор правительственна складуудта үжэжэ, гутажа байдаг олон тонно эдеэ хоолые хулганаанууд эдижэ байпа гэжэ бидэнэр мэдэнэбди».

Баруун-германска провокаторнуудай һанаашалганууд

АДН агентствын буруушаал

БЕРЛИН, августын 4. (ТАСС). АДН агентство иигэжэ дамжуулна:

Баруун берлинскэ газетэнүүд ба радиостанцинууд хадаа августын 2-то демонстрантнууд Карл-Маркс-Штадта гүрэнэй худалдаа наймаанай организациин олон магазинануудые шатааһан хэбэртэй мэдээсэлнүүдые тараана. Дайсадай провокацинуудые тохёолдуулхагүйн тула түмэр зам дээрэ хэмжээнүүдэй абтаһан ябадалда эсэргүү тэмсэл бусад городуудта хэгдэһэн хэбэртэй байна. АДН агентство энээн тушаа иигэжэ мэдүүлхэ даалгабари абаа:

Эдэ мэдээсэлнүүд эхинһээ абаад эсэстээ хүрэтэр худал байна.

Үнэн хэрэг дээрээ ГДР-гэй ба Ехэ Берлинэй демократическа сектороэй территори дээрэ августын 1 ба 2-то олон суглаанууд, демонстрацинууд болоо. Тэдээн дээрэ хүн зон американска провокационно «туһаламжада» эсэргүү эрид шанга протест мэдүүлбэ.

Августын 1 ба 3-да баруун берлинскэ хүдэлмэригүйшүүл, пенсионернүүд Ехэ Берлинэй демократическа сектортэ орожо, пакедүүдые абаба. Мэхэлэгдэһэн ГДР-гэй граждананууд США-гэй хэһэн һүүлшын провокациин бодото шалтагаануудые тайлбарилһанай һүүлээр, тэдэ пакедүүдые баруун берлинскэ ядаржа байгаа хүн зондо үгэһэн байна. Дээрэ дурсагдаһан провокационно мэдээсэлнүүдэй туһаламжатайгаар, Американ үгэ дууламгай хэблэл ба РИАС (Берлинэй американска сектортэхи радиостанци — **ред.**) ГДР-гэй правительствын шэнэ хараа бодолые бэелүүлгэдэ һаад хэхые оролдоно.

Хитадай Арадай Республикын гадаадын хэрэгүүдэй министерствын протест

ПЕКИН, августын 1. (ТАСС). Синьхуа агентство иигэжэ дамжуулна:

Хитадай Арадай Республикын арадай Центральна правительствын гадаадын хэрэгүүдэй министерство Хитад руу американска сэрэгэй самолёдуудай гэмтэ муухайгаар нэбтэрэн оролгодо, Хитадай территори дээрэ советскэ пассажирска самолёдто тэдэнэй доболһон ябадалда эсэргүү протестын мэдүүлгэ мүнөөдэр толилбо. Мэдүүлгэ соонь иигэжэ хэлэгдэнэ:

Хитадай правительствын абаһан, шалгагдаһан мэдээсэлнүүдэй ёһоор, американска сэрэгэй 324 самолёдууд 1953 оной июлиин 27-до Зүүн-Хойто Хитадай агаарта 53 бүлэг боложо нэбтэрэн ороһон ба хүнүүдые һанаата болгоһон добтолгонуудые хэһэн байна. Тэдэ самолёдуудһаа американска сэрэгэй 78 самолёдууд 15 бүлэг боложо, Ляодунь провинциин Бэньси, Гайпин, Аньшань, Хайчэн, Тупхуа ба Люхэ дээгүүр, Гирин провинциин Хуадянь, Чанчунь ба Гунчжуулин дээгүүр, мүн Ляоси провинцида Мукденһээ урагшаа байһан газар дээгүүр тагнуул хэжэ ниидэн гараба.

Хитадай агаарта нэбтэрэн ороһон американска сэрэгэй эдэ самолёдуудһаа «F-86» гэжэ сэрэгэй дүрбэн самолёт июлиин 27-ной 11 час 12 минутада Линьцзян районоор гаража Хитадай территоридо нэбтэрэн орожо, тагнуул хэхэ ба хүнүүдые айлгаха зорилгоор үдэрэй 11 час 19 минутада ниидэн гараба, удаа тээнь урда зүг руу 11 час 28 минутада ниидэжэ ошобо. Американска сэрэгэй самолёдуудай энэ бүлэг манай хани барисаата хүршэ — Советскэ Союзай «ИЛ-12» гэжэ пассажирска самолёдто добтолжо, тэрэниие унагааһан байна. Энэ пассажирска самолёт Порт-Артур — Дальний районһоо Советскэ Союз руу өөрынгөө юрын маршруудаар ниидэжэ ябаһан байгаа. Самолёдто һуужа ябаһан 21 хүн— пассажирнууд ба экипажай гэшүүд наһа бараба.

Корейскэ дайнай эхилһэн сагһаа хойшо Холбоото Штадуудай дайша этэгээдүүд Хитадай агаарта нэбтэрэн орохые ба корейскэ дай үргэдхэхые, Дальна Востогто эб найрамдалые улам ехээр эбдэхые али болохоор оролдожо, Хитадта эсэргүү хорото ябуулгануудые бэелүүлхэ гэжэ өөрынгөө агаарай-сэрэгэй хүсэнүүдтэ нэгэтэбэшэ захирһан байна. Энэ ушарта Хитадай агаарта нэбтэрэн ороһон американска самолёдуудай тоо ба агаарһаа добтологдоһон территориин хэмжээн үнгэрһэн гурбан жэл үлүүтэй саг соо эгээн ехэ байба. Энэ баримта, мүн манай хани барисаата хүршэ— Советскэ Союзай пассажирска самолёдто зэрлиг муухайгаар добтолго хадаа Хитадай ба Советскэ Союзай арадуудта эсэргүү эгээн ехэ гэмтэ провокаци болоно. Хитад арад энээн тушаа гүн ехээр зэбүүрхэнэ.

Хитадай агаарта иимэ бузар провокационно ябуулга хэхын тула Корейдэхи эблэрэлгэ тухай хэлсээнэй баталагдаһан үдэрые Холбоото Штадуудай сэрэгэй засагаархидай зорюута шэлэжэ олоһон баримта юун тухай гэршэлнэб гэхэдэ, Холбоото Штадуудай дайша этэгээдүүд Корейдэ өөһэдынгөө диилдэһэниие мэдэрхэ дурагүй байна. Хитад арад өөрынгөө һэрэмжые саг үргэлжэ дээшэлүүлхэ, мүн дай үүдхэгшэ американска этэгээдүүдэй али бүхы агрессивнэ авантюристическэ аашанууд тушаа болгоомжотой байха ябадалаа улам шангадхаха юм.

Хитадай Арадай Республикын арадай Центральна правительство Хитадай агаарта нэбтэрэн ороһон ба Советскэ Союзай пассажирска самолёдто добтолжо, американска самолёдуудай хэһэн гэмтэ хэрэгтэ эсэргүү эрид шанга протест энээгээр мэдүүлнэ, Холбоото Штадуудай правительство агрессиин энэ гэмтэ ябуулгын түлөө харюусалга дааха ёһотой гэжэ эрид шангаар мэдүүлнэ.

Корейдэхи Улаан Хэрээһэнэй холимол бүлэгүүдэй ажал-ябуулга тухай хэлсээн

ПЕКИН, августын 4. (ТАСС). Синьхуа агентствын корреспондент августын 3-да Кэсонһоо иигэжэ мэдээсэбэ:

Улаан Хэрээһэнэй холимол бүлэгүүдэй ажал-ябуулга тухай хэлсээн мүнөөдэр Паньмыньчжоньдо үдэрэй 2 часта баталагдаба.

Хоёр талын сэрэгэй пленэйхидэй лагерьта ябажа байдаг Улаан Хэрээһэнэй холимол бүлэгүүд сэрэгэй пленэйхидтэй уулзажа, бэлэгүүдые хубаан үгэжэ, шухала эмнэлгын туһаламжа дары үзүүлжэ, сэрэгэй пленэйхидэй ажаһуудалай условинуудые адаглан хаража, мүн лагерьнуудта тэдэнэй ажана һайн байдалые хангагша барилгануудые адаглан хаража шадаха байна. Дээрэ заагдаһан бүлэгүүдэй персонал хадаа тэдэнэй ажана һайн байха тухай анхарал оролдолго гаргахын тула репатриационно центртэ ошохо замаар сэрэгэй пленэйхидые үдэшэн ябаха аргатай байна.

Сэрэгэй пленэйхидые дамжуулан үгэхэ ба хүлеэн абаха газар дээрэ Улаан Хэрээһэнэй холимол бүлэг хадаа сэрэгэй пленэйхидэй ажана һайн байха тухай, илангаяа үбшэн ба шархатаһан сэрэгэй пленэйхид тухай анхарал оролдолго гаргаха, сэрэгэй пленэйхидые дамжуулан үгэхэ, хүлеэн абаха хүдэлмэриие адаглан хараха, сэрэгэй пленэйхидые репатриацилга тушаа комитедэй зааһан хүдэлмэриие бэелүүлхэ байна.

Улаан Хэрээһэнэй холимол бүлэгүүдэй ажал-ябуулгые эмхидхэхын тулада хоёр талын сэрэгэй пленэйхидэй лагерьнуудта, мүн сэрэгэй пленэйхидэй байһан газарта эмхидхэгшэ бүлэг Паньмыньчжоньдо бии болгогдохо ба хүдэлмэрилхэ ёһотой юм. Энэ бүлэгтэ тала бүриһөө дүрбэн түлөөлэгшэд орохо байна.

ПЕКИН, августын 4. (ТАСС). Синьхуа агентствын корреспондент августын 3-да Кэсонһоо иигэжэ дамжуулба:

Нэгэдэмэл Нацануудай зэбсэгтэ хүсэнүүдэй сэрэгүүдэй ородог оронуудай Улаан Хэрээһэнэй национальна обществонуудай ба Улаан Хэрээһэнэй корейскэ, хитадай национальна обществонуудай түлөөлэгшэдэй баталһан хэлсээн хадаа хоёр талын түлөөлэгшэдһөө бүридэһэн сэрэгэй пленэйхидые репатриацилгын талаар комитедээр тэрэ үдэртөө һайшаагдаһан байна.

Турцида юумэнэй сэнгүүд хүндэрнэ

СОФИ, августын 4. (ТАСС). Болгарска телеграфна агентство иигэжэ дамжуулна:

Турциин экономикын ба худалдаа наймаанай министерствын толилһон тусхай мэдээсэлнүүдэй ёһоор, 1950 онһоо эхилээд Турцида тоһоной зүйлнүүдэй сэнгүүд 125 процент, хартаабхын—133 процент, бобынуудай—100 процент, мяханай —44 процент, сырэй сэн 30 процентээр хүндэрөө. Энэ үе соо нүүрһэнэй сэнгүүд 55 процентээр хүндэрбэ.

Тэрээнһээ гадна, энэ жэлдэ гэр байрын түлэбэри 100 процентээр нэмээгдэхэ байна. Уһанай ба гэрэлэй түлөө түлэбэри, хубсаһанай ба барилгын материалнуудые худалдажа абалгын сэнгүүд тэрэшэлэн ехэдхэгдэхэ байна.

Алжирта Французска засагаархид дура зоргоороо аашална

ПАРИЖ, августын 4. (ТАСС). «Юманите» газетын мэдээсэһэнэй ёһоор, үсэгэлдэр полици ба жандармери Аин-Темушанда (Алжир) хүдэлмэригүйшүүлэй хэһэн митингдэ хабаадагшадта добтолбо. Тулалдаанай болоходо хэдэн хүн шархатаа. Полици митингдэ хабаадагшадай заримыень арестовалба.

Индидэ үер болобо

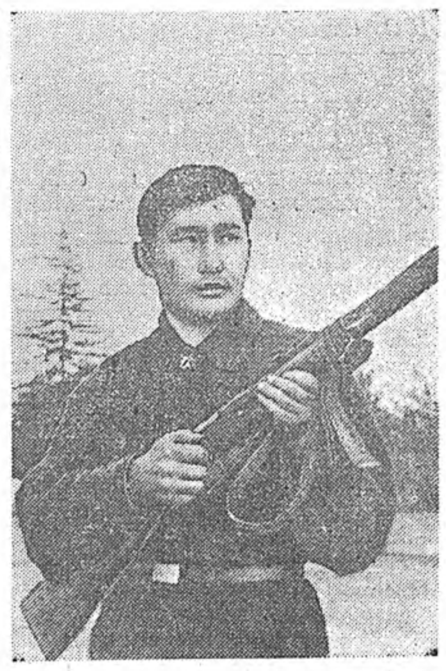
ЛОНДОН, августын 3. (ТАСС). Рейтер агентствын мэдээсэһэнэй ёһоор, Бихар штадай хойто талада Кози ба бусад мүрэнүүдэй үерлэхэдэ хоёр мянга гаран миль газарта уһан тараба.

Үерэй болоходо 2,5 миллион хүн гарза хохидолдо ороо.

Хойто Иранда үер болобо

ПАРИЖ. августын 4. (ТАСС). Тегеранһаа Франс Пресс агентствын корреспондентын дамжуулһанай ёһоор, хоёр үдэрэй саана ехэ үер болоходо, Джарджул Руббар деревни (Мазендеран провинци) үгы хэгдэбэ. Даб дээрэ абтаһан мэдээнүүдэй ёһоор, 226 хүн үхэбэ.

Шэрүүн аадарай ороходо Нур мүрэн гэнтэ үерлэжэ, энэ аюул болоһон байна.

★★

Москва. СССР-эй ДОСААФ-ай бууда[…] гын снайперскэ Бүхэсоюзна хоёрдо[…] мүрысөөн.

Спортын мастер Н. П. Николае[…] (Улан-Удэ) 300 метртэ сэрэгэй вин[…] товкоор 3 янзын байдалһаа буудажа[…] 525 очкотой болоод, чемпионой нэр[э] зэргэ абаба.

ЗУРАГ ДЭЭРЭ: 1953 оной ДОСААФ-[…] чемпион Н. П. Николаев.

ТАСС-эй фотохронико[…]

★★

Республика доторнай

Олон үхибүүдтэй эхэнүүд шагнагда[…]

БМАССР-эй Верховно Соведэй Президиум СССР-эй Верховно Соведэй Президиумэй 1944 оной августын 18-най Указай үндэһөөр олон хүүгэдтэй бүлэг эхэнүүдые орденуудаар ба медальнуудаар СССР-эй Верховно Соведэй Президиумэй үмэнэһөө шагнаба.

«Эхын алдар» гэжэ хоёрдохи шатын орденоор найман үхибүүдые түрэһэн ба хүмүүжүүлһэн Кабанскын аймагай Ленинэй нэрэмжэтэ колхозой гэшүүн П. И. Абдулозьянова, Баунтын аймагай Королон тосхоной гэрэй эзэн эхэнэр Е. Я. Гачегова, Городок городой гэрэй эзэн эхэнэр П. Е. Дорошенко ба Зэдын аймагай Чапаевай нэрэмжэтэ колхозой гэшүүн Н. П. Павлова гэгшэд шагнагдаба.

«Эхын алдар» гэжэ гурбад[…] шатын орденоор долоон үхибүү[…] түрэһэн ба хүмүүжүүлһэн Кяхт[…] аймагай Сүхэ тосхоной гэрэй э[…] эхэнэр П. А. Михайлова, Кяхта[…] родой гэрэй эзэн эхэнэрнүү[…] К. М. Москвитина, А. Е. Цыпы[…]ва, Баунтын аймагай Троицкое т[…]хоной гэрэй эзэн эхэнэр М. С. К[…]лова, Городок городой гэрэй э[…] эхэнэр К. М. Янькова гэгшэд ш[…]нагдаба.

«Эхын медаль» гэжэ нэгэд[…] шатын медаляар зургаан үхибүү[…] түрэһэн ба хүмүүжүүлһэн 15 э[…]нүүд шагнагдаба.

«Эхын медаль» гэжэ хоёрд[…] шатын медальяар табан үхибүү[…] түрэһэн ба хүмүүжүүлһэн 22 э[…]нүүд тэрэшэлэн шагнагдаһан бай[…] юм.

Радиоточконууд олошорно

Иволгын аймагай «Коминтерн», «1-ое Мая» колхозуудай гэшүүд радио шагнахые ехэтэ хүсэдэг байгаа. Тэдэнэр аймагай центр — Иволгинск тосхонһоо 13 километрын газарта лини татажа һаяхан дүүргэбэ. Эдэ колхозуудта хоёр зуу гаран радиоточконууд тодхоогдохоор хараалагданхай.

Иигэжэ аймагай 17 колхоз, 2 МТС ба заводой тосхон баран[…] радиотой болобо. Мүнөө аймаг [до]тор БМАССР-эй Хэлхээ холбоо[…] министерствын 9, колхозуудай [...] радиоузел, мүн Кожевник тосхо[н...] радиоузел хүдэлмэрилнэ. Эдэ[…] хүсөөр 2 мянга гаран радиото[ч]нууд хүдэлжэ байна.

Б. Самбуев, Б. Сотик[…]

Лекторнууд үбһэшэдтэ гараба

Республикын лекционно бюро үбһэ хуряалгын кампаниин үедэ уншагдаха олон янзын темээр лекцинүүдэй текстнүүдые баталһан байгаа.

Тэрэнэй ёһоор Мухаршэбэрэй аймагта Московско экономическа институдай аспирант нүхэр Доржиев гараа. Тэрэ хадаа И. В. Сталинай «СССР-тэхи социализмын экономическа проблемэнүүд» гэһэн гениа[ль]на зохёолоор лекци уншаха, х[өө]рэлдөөнүүдые үнгэргэхэ юм.

Ториин, Закаменай аймагуу[д...] нүхэр Плишкина, Курумканай [ай]магта лектор Мададаев, хо[…] Баунтда Н. Хазагаев гэгшэд эл[…] темэнүүдээр лекцинүүдые унша[…] хөөрэлдөөнүүдые үнгэргэхэ бай[…]

Д. Хилтухи[н]

Мэргэжэлтэй дархан

Яруунын аймагай Эгэтын сомоной Кировэй нэрэмжэтэ колхозой модошо дархан П. П. Колбин өөрынгөө мэргэжэлтэ ажалаар колхознигуудай дунда хүндэтэй болонхой.

Энэ дархан хүдөө ажахын шухала зэр зэмсэгүүдые—тэргэ, шарга, аса, тармуур болон бусад зүйлнүүдые һайнаар дархалдаг юм.

«Манай Перфил Петровичын […]раар хэгдэһэн зэмсэг шэ[…] һайнтай, аятай зохид байдаг» гэ[…] колхозой гэшүүд хөөрэлдэдэг.

Мүнөө үбһэ хуряалгын үедэ [нү]хэр Колбин шэнэ зэмсэгүүдые [...]нэ, мүн һандарһан тоног болон [...] тармуур, хажуурнуудые заһаба[…]на.

Н. Николаевский

ЭДЭБХИТЭЙ ПОЧТАЛЬОН

Бичурын аймагай Заганай сомоной «Коммунизм» колхозой почтальон нүхэр Гатып Тогошеев ажалдаа оролдосотойгоор хандана. Тэрэ хадаа ерэһэн газетэ, журналнуудые холын фермэ болон гүүртэнүүдтэ тэрэ үдэртэнь тараана. Гадна, газетэ, журналнуудые захюулгаар колхознигуудай дунда ехэ хүдэлмэри хэнэ.

Нүхэр Тогошеев 1952 онһоо х[ой]шо почтальоноор хүдэлмэри[ин] зуураа, колхознигуудай дунда [...]дэб темээр хөөрэлдөөнүүдые хо[...]доо үнгэргэнэ. Оролдосотой хүд[эл]мэриингөө түлөө нүхэр Тогош[еев] ажалшадай дунда хүндэтэй бол[он]хой.

Ц. Саможапова

Редакцида ерэһэн бэшэг

БМАССР-эй арадай уранзураашиа, РСФСР-эй искусствонуудай габьяата ажал-ябуулагша, СССР-эй Верховно Соведэй депутат Цыренжап Сампилович Сампиловай наһа бараһантай дашарамдуулан гашуудалаа мэдүүлһэн ба хүдөөлүүлгэдэнь хабаадалсаһан эмхи-зург[аа]нуудта, организацинуудта, тус [...] хүнүүдтэ танай газетээр дамжуу[лан] баясхалан хүргэхые зүбшөөрыт.

Ц. С. Сампиловай бүлын[хид]

Редактор Б. Ц. ЦЫЖИПОВ

Мүнөөдэр КИНО-ТЕАТРНУУДТА

«ПРОГРЕСС» кинотеатртa—**«Под игом»** (12, 14, 16, 18, 20 ба 22 ч.).

«ЭРДЭМ» кинотеатртa — **«Дума про казака Голоту»** (11 ба 13 ч.), **«Партийный билет»**. (15, 17 ба 21 ч.), «Ш[…] **ненависти»**. (19 ба 23 ч.).

«ХРОНИКО» кинотеатртa — «В[…] **чаовские дни»** (13, 15, 17 ба 19 […] **«Комсомольск»** (20 ч. 30 м. ба 22 ч[…]

Адрес редакции: г. Улан-Удэ, ул. Ленина, 26. Телефоны редакции: редактора—23, заместителя редактора — 7-85, отв. секретаря—3-23. Отделов: партийной жизни, сельского хозяйства— 10-17, пропаганды и переводов—6-84, культуры и быта, промышленности— 4-52, мест. информации и писем—11-05. Для междугородных переговоров— 16.

Н—00595. Типография отдела издательств и полиграфической промышленности Министерства культуры БМАССР.